

บทที่ 3

กระบวนการเปลี่ยนแปลงภาพลักษณ์ความงามทางสรีระของผู้หญิง ในการประกวดนางสาวไทย

ในบทนี้จะกล่าวถึงกระบวนการเปลี่ยนแปลงภาพลักษณ์ความงามทางสรีระของผู้หญิงในการประกวดนางสาวไทย ตั้งแต่ยุคแรกจนถึงยุคปัจจุบัน เพื่อศึกษาว่าความงามทางสรีระของนางสาวไทยมีการเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยของการประกวดหรือไม่ เป็นการค้นหาประเด็นหลักอันมีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่เห็นได้ชัดเจนที่สุด สามารถอธิบายปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในแต่ละยุคสมัยให้เห็นความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงความงามทางสรีระของนางสาวไทยจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ความงามของนางสาวไทยแต่ละยุคแตกต่างกันอย่างไร สังคมมีส่วนในการกำหนดความงามของผู้หญิงอย่างไรบ้าง บทบาทของสังคมวัฒนธรรมในแต่ละยุคเกี่ยวข้องกับการกำหนดความงามของนางสาวไทยอย่างไร โดยเฉพาะกลุ่มคนที่จัดการประกวดนางสาวไทยสร้างภาพลักษณ์ความงามทางสรีระของนางสาวไทยให้มีจุดเด่นอะไรบ้าง กลุ่มคนทั่วไปยอมรับหรือไม่ยอมรับความงามที่ถูกกำหนดขึ้น

การศึกษาความเปลี่ยนแปลงในบทนี้จะแบ่งประเด็นหลักออกเป็น 3 ประเด็น ที่ผู้ศึกษาเห็นว่า เป็นปรากฏการณ์ที่สำคัญ ที่สามารถตอบคำถามต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจน คือ

1. นโยบายการประกวดนางงาม เพื่อความบันเทิงในงานฉลองวันรัฐธรรมนูญกับภาพลักษณ์ความงามทางสรีระของนางสาวไทยยุคแรก (ปี พ.ศ. 2477-2497)
2. นโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงภาพลักษณ์ความงามทางสรีระของนางสาวไทยในยุคที่ 2 (ปี พ.ศ. 2507-2515)
3. การเติบโตทางธุรกิจกับการเปลี่ยนแปลงภาพลักษณ์ความงามทางสรีระของนางสาวไทยในยุคปัจจุบัน (ปี พ.ศ. 2527-2537)

1. นโยบายประกวดนางงามเพื่อความบันเทิงในงานฉลองรัฐธรรมนูญกับภาพลักษณ์ความงาม ของนางสาวไทยยุคแรก (ปี พ.ศ.2477-2497)

งานฉลองรัฐธรรมนูญเกิดขึ้นเมื่อปี 2475 ในครั้งแรกมีการแสดงผลงานทางวิชาการ เพื่อเผยแพร่การปกครองในระบอบประชาธิปไตยและมีกิจกรรมบันเทิงและมหรสพ เพื่อดึงดูดให้คนสนใจเข้าชมงาน ต่อมา ปี 2477 มีการนำเอาแนวคิดเรื่องการประกวดนางงามจากตะวันตก เข้ามาสร้างความตื่นตาให้กับงานฉลองรัฐธรรมนูญมากขึ้น เนื่องจากเป็นสิ่งที่แปลกใหม่ในขณะนั้น แนวคิดเรื่องการประกวดนางสาวไทย เกิดขึ้นจากผู้ที่ไปศึกษาต่างประเทศได้เห็นการประกวดนางงามในต่างประเทศ จึงนำแนวคิดนี้มาใช้จัดการประกวดนางสาวไทยในงานฉลองรัฐธรรมนูญ โดยมีหนังสือพิมพ์มีส่วนในการเผยแพร่ข่าวการประกวดนางงามต่างประเทศให้เป็นที่รู้จักของสังคม เน้นขึ้นการจัดการประกวดนางสาวไทยยุคแรกเป็นการดำเนินการของรัฐบาล โดยกระทรวงมหาดไทยรับผิดชอบดูแล (สุนัตรา กอบกิจสุขสกุล, 2531:49)

การจัดการประกวดนางสาวไทย ซึ่งขณะนั้น เรียกว่าการประกวดนางสาวสยามมีการคัดเลือกสาวงาม โดยให้แต่ละจังหวัดจัดหาสาวงามประจำจังหวัดส่งเข้ามาประกวดยังส่วนกลาง จะเห็นว่าการจัดหาสาวงามอาจกระทำโดยคนรู้จัก หรือการแนะนำของผู้ใกล้ชิด ความคิดเรื่องความงามจึงเกิดขึ้นไปสู่ภูมิภาค แต่ยังไม่เป็นที่รู้จักกว้างขวางมากนัก

ต่อไปนี้เป็นกรกล่าวถึงลักษณะความงามของนางสาวไทยยุคต้นให้เห็นลักษณะความงามของแต่ละคนอย่างชัดเจน ตลอดจนการนำเสนอภาพนางงามในยุคนั้นเป็นอย่างไร

การประกวดนางสาวไทย ปี 2477 มีการบรรยายถึงความงามของผู้เข้าประกวดในรอบสุดท้ายของการตัดสิน ซึ่งในสมัยนั้นยังใช้คำว่าประกวดนางสาวสยาม

...ถัดไปคือนางสาวพระนครของเรา แสงไฟจับฉิวเนื้อเปล่งปลั่งดูงามยิ่งขึ้นไปกว่าที่ได้เห็นกันมาแล้วเมื่อคืนก่อน สีตะกั่วตัดของสิ่งที่สวมรับกับสีเนื้อ ซึ่งคมขำทรวดทรงละหงหน้าอ่อนลมุนไล นัยต์ตาตาเบมมันขลับ และหวาน คิ้วโก่งงามท่าเดินอย่างนวยนาดไม่เกื้อเขินยิ่งพิศก็ยิ่งเห็นว่างามทุกขณะที่พิศไป...

(ประชาชาติ 13 ธันวาคม 2477:2)

นางสาวสยามในยุคแรกจะสวมชุดราตรียาวกรอมเท้าไม่ได้เปิดเผยศีรษะให้เห็นสัดส่วนชัดเจนเหมือนกับในยุคหลัง ๆ การตัดสินของคณะกรรมการยังไม่ได้กำหนดมาตรฐานของผู้เข้าประกวดมากนักจะเห็นได้ว่าการกล่าวถึงความงามของผู้เข้าประกวดแต่ละคนจะกล่าวถึงภาพความงามโดยรวมไม่ระบุสัดส่วนผิวพรรณ หรือความสูง แต่จะเน้นความงามของใบหน้าอย่างชัดเจน กล่าวกันว่านางสาวสยามคนแรกจะมีผิวคล้ำค่อนข้างสูงสำหรับผู้หญิงในยุคนั้น ดังที่สมศรี สุกุมลนันท (2531:127) ได้เขียนถึงการประกวดคนในนิตยสารว่า "การประกวดนางสาวสยามครั้งแรก พลิกโฉมภาพนิภของคนไทยทั่วไปเพราะนางสาวไทยคนแรกของเราผิวคล้ำ และค่อนข้างสูงสำหรับความนิยมสมัยนั้น เธอเป็นคนสวยแบบคมขำไม่ใช้สวยอ่อนหวานแบบไทย แข็งขาคจะเป็นอย่างไรไม่รู้ เพราะเวลาเข้าประกวดนางงามทุกคนแต่งชุดราตรียาวกรอมเท้าได้เห็นแค่หน้าตา และท่าทีการทรงตัวเท่านั้น"

การประกวดนางสาวสยามปี 2478 ดูเหมือนจะผิดฝืนยิ่งขึ้น คงงามตามธรรมชาติไม่แต่งเติม การเตรียมตัวเข้าประกวดในสมัยนั้นยังไม่นิยมบำรุงร่างกาย การแต่งกายยังเป็นชุดไทยหม่สไบเฉียงนุ่งผ้าซิ่นยาวกรอมเท้า การคัดเลือกนางงามพิจารณาพิจารณาจากรูปร่าง ผิวพรรณ เล็บ ฟัน และน้อง ยังไม่เห็นเรื่องสัดส่วนหรือความสูง หากแต่ยึดถือเรื่องสุขภาพอนามัยที่สมบูรณ์ ความเป็นกุลสตรีไทย ดังนั้นคณะกรรมการค่อนข้างคัดเลือกสาวงามอย่างผิดฝืนเพื่อให้เหมาะสมกับตำแหน่ง

ปี 2479 คณะหนังสือพิมพ์ได้ส่งนางงามเข้าประกวดเป็นปีแรก หนังสือพิมพ์ยุคนั้นได้แสดงความคิดเห็นเปรียบเทียบความงามระหว่าง 2 ตัวเก็งนางสาวสยามปีนั้น ว่า

น.ส. ยืนดีร่างใหญ่ท้วมผิวงามเดินดีดี ส่วนขามีตาหนิเล็กน้อย ใบหน้า รูปไข่และความเก๋เลี้ยงเกลา นัยต์ตาหวานเสียตรงจมูกใหญ่และริมฝีปากกว้างไปนิดหน่อย ส่วน น.ส. วงเดือน ร่างเล็กบาง แต่ไม่เสียส่วน ผิวงามมากทรวดทรงดีที่สุด น้องสะอาดเรียบร้อยงาม เดินดีกว่าใบหน้าค่อนข้างกลม ใบตาแจ้ว ทุกส่วนดีหมด ยกเว้นแต่ตรงปากถ้ายิ้มหรือหัวเราะจึงจะหวาน ปกติดูขึงไป... (ประมาญวัน 15 ธันวาคม 2479:3)

การเปลี่ยนแปลงด้านสัดส่วนความงามของนางสาวสยามปีนี้ หนังสือพิมพ์มีส่วนในการนำเสนอความงามของนางสาวไทยเกี่ยวกับความสูงของแต่ละคนเอาไว้ค่อนข้างน่าสนใจ "มีข้อสังเกตอยู่ว่าส่วนสูงของนางสาวสยามทั้ง 3 ปี ลดกันลงมาเป็นหลัก ๑ น.ส.กัญญาแห่ง ปี 2477 รุ่นใหญ่ น.ส.วสินแห่ง ปี 2478 รุ่นกลาง น.ส.วงเดือนแห่ง ปี 2479 รุ่นเล็ก ถ้า ปี 2480 น่ากลัวจะเป็นรุ่นจิ๋ว" (ประมวญวัน 15 ธันวาคม 2479:4)

การบรรยายถึงความงามของผู้เข้าประกวดนางสาวสยามปีที่ 3 นี้การเปิดเผยความงามของช่วงขาและลักษณะของรูปร่างที่บ่งบอกถึงลักษณะท้วม เล็กบาง และความสูงของผู้เข้าประกวดชัดเจนขึ้น แต่ก็ยังเป็นเรื่องของความงามที่มีลักษณะของสุขภาพอนามัยดี เช่น เดิม

ปี 2480 เป็นช่วงที่มีการเลือกตั้งผู้แทนราษฎร บรรยากาศการรับสมัครผู้เข้าประกวดในยุคนั้นความงามบนใบหน้าของผู้หญิงมีความสำคัญและเป็นที่สนใจของผู้ชายเป็นอย่างมากเห็นได้จากการโฆษณาสินค้าในหนังสือพิมพ์ที่พยายามให้ผู้หญิงเอาใจใส่ผิวหน้าของตนเอง เพื่อเป็นจุดสนใจของผู้ชายให้เห็นมาลง "ผู้ชายเขาต้องมองดวงหน้าเธอก่อน หญิงที่จะเอาชนะหัวใจชายได้เธอจะต้องมีผิวหน้าอันงาม ไม่มีสิ่วปราศจากฝ้า" (ประชาชาติ 27 พฤศจิกายน 2480:2) ความนิยมเรื่องความงามเริ่มมีบทบาทในชีวิตประจำวันของผู้หญิงไทยมากขึ้น การดูแลเอาใจใส่ความงามของผู้หญิงใน ปี 2480 จึงเน้นที่ใบหน้างาม โดยเฉพาะเครื่องสำอางค์ที่เป็นวิทยาศาสตร์ได้มีการโฆษณาตามหน้าหนังสือพิมพ์อย่างต่อเนื่อง

ผู้หญิงในสมัยก่อนนิยมเรื่องความงามมาก่อนแล้วแต่ไม่ได้ให้ความสำคัญกับการปรุงแต่งรูปโฉมด้วยเครื่องสำอางค์ที่เป็นวิทยาศาสตร์ แต่ต่อมาระยะหลังมีการนำสินค้าประเภทเสริมความงามเผยแพร่ทางสื่อมวลชน ทำให้ผู้หญิงหันมาสนใจความงามที่เป็นวิทยาศาสตร์ขึ้นมาบ้างแต่ยังไม่แพร่หลายเนื่องจากข้อจำกัดของสื่อที่ใช้ยังไม่สามารถเผยแพร่ข่าวได้รวดเร็วนัก และอยู่ในวงจำกัดเฉพาะกลุ่มเท่านั้น

ปัญหาความรัก (กัศกรเทวี ๑๖)

เดี๋ยวนี้ เราศึกษารวมถึงวิชาจิตวิทยาของผู้อื่นกันบ้าง... ไม่พอหรือยังอีก เพราะเหตุใด?

ถ้าชีวิตในครอบครัวของคุณ... ไม่พอใจกันหรือหรือ... แต่ในเมื่อ... (Text continues with a discussion on love and relationships)

ซึ่งการนี้ มีปัญหาที่คล้ายกัน... (Text continues with a discussion on love and relationships)

ชัน โนโค
 เครื่องยนต์จะใหม่อยู่เสมอ
 มีกำลังเต็มที
 ไม่มีเขม่าแข็ง
 เปลืองเบ็นซินน้อยกว่า
 ประกัน ๕๐,๐๐๐ ไมล์ ไม่ต้องบอควาวแน่

ระบบการบำรุงชนบทหนึ่งเดียวที่ควรศึกษาได้

ช่างฝึกฝนนี้ถือมาก
 จากนายทั่วไป

บริษัท ชัน โนโค จำกัด อ.เมือง
 บ.ช.ท. ๒๕๕ ๖ บ.รา.โคโรด
 เซียนที ๒ เชียงใหม่

เรือนยอดเปลวโปรมส่วนหนึ่ง ในนารประภวตนางสาวสยาม

นางสาวสยามทุกปี นิยมใช้ "ตะโนวันแอร์ลูนิค"

การควบคุมเครื่องแต่งกายและเรือนยอดเปลวโปรมทุกปีได้คือ... (Text describing the product's benefits for skin and hair)

ในบรรดา... "ตะโนวันแอร์ลูนิค"... (Text describing the product's benefits for skin and hair)

ผลิตโดย... (Text describing the product's benefits for skin and hair)

น.ส.กัญญา เทียนสว่าง นางงามสยาม พ.ศ. ๒๔๖๖
 น.ส.วดี เทพเทษวิจิตร นางงามสยาม พ.ศ. ๒๔๖๗
 น.ส.วดี เกตุอินทร์ นางงามสยาม พ.ศ. ๒๔๖๘
 น.ส.วดี เกตุอินทร์ นางงามสยาม พ.ศ. ๒๔๖๙

นอกจากนี้ยังมีบรรดา... (Text describing the product's benefits for skin and hair)

ตะโนวันแอร์ลูนิค... (Text describing the product's benefits for skin and hair)

ตะโนวันแอร์ลูนิค... (Text describing the product's benefits for skin and hair)

ตะโนวันแอร์ลูนิค... (Text describing the product's benefits for skin and hair)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แต่กระนั้นก็ตามการเตรียมตัวเข้าประกวดนางงามของผู้หญิงสมัยนั้นยังคงรักษาความงามที่มาจากธรรมชาติเช่นเดิม พร้อมทั้งเริ่มให้ความสำคัญด้านบุคลิกภาพของนางงามด้วย ดังที่ ชูลี ใจยงค์ที่เลี้ยงนางงามชื่อดังในปัจจุบันได้กล่าวถึงความงามและการเตรียมตัวเข้าประกวดของผู้หญิงไทยในอดีต ว่า

คนแต่ก่อนสวย สวยนานนะคะ... อย่างมยุรี ก็แต่งตัวทาปากแดง ๆ คิ้วดำ ๆ ก็สวยแล้ว สวยธรรมชาติ แล้วเมื่อก่อนไม่ได้ขัดผิวอบสมุนไพรอย่างเดี๋ยวนี้หรอก ค่ะ เคยใช้ขมิ้นถูตัวกับมะกรูดกับมะขามเปียก ภูจนแห้งเข้าเนื้อเลย ทาอย่างนี้ผิวเนื้อก็เนียนดี ลีนสะอาดแบบโบราณ... (สิรา 2530:183)

การประกวดนางสาวไทย ปี 2481 มีผู้สมัครเข้าประกวดเพิ่มมากขึ้น ผู้เข้าประกวดทั้งหมด 95 คน มีการเปรียบเทียบความงามระหว่างสาวงามที่ผ่านเข้ารอบตัดสินทั้ง 5 คน ดังนี้

นางสาวเสริมสุขผิวงามดวงหน้าแจ่มแต่ส่วนที่บกพร่องคือทรงไม่สมส่วน ดวงตาโตมากและลึกเดินตรงแข็ง นางสาวลัดดาทรหวดทรงงามส่วนบกพร่อง คือริมฝีปากบนเขิดเวลาหัวเราะจึงทำให้เห็นปากกว้างเกินไปผิวคล้ำและเดินใหญ่เอียงข้างหน้า นางสาวสันธนาผิวสะอาดเดินงาม ส่วนบกพร่องวงหน้าค่อนข้างกลมไป จึงทำให้ รูปหน้าแบนไม่รับกับทรงผมบองใหญ่และมีตาหนี นางสาวสุคนธ์ผิวดีส่วนบกพร่อง ค่อนข้างเตี้ย เดินเอียง หน้างามและมีสิวนิดหน่อย ส่วนนางสาวนิศมัย โชติวุฒิ... เธอมีรูปร่างสะอาดสะอ่อง หน้ารูปไข่ผิวเนียนลสะอาด ยิ้มเก้ เดินงาม ดวงตาหวาน... (ประมาญวัน 14 ธันวาคม 2481)

ในปีนี้มีการกล่าวถึงรูปร่าง หวดทรงของผู้เข้าประกวด แต่ไม่ได้ระบุถึงสัดส่วนที่เป็นรอบอกเอว ตะโพก นอกจากนี้แล้วยังมีการโฆษณาสินค้าที่เกี่ยวกับความงามของสตรี เช่น ลิปสติค แป้งรักษาผิว เครื่องสำอางค์ชุด เป็นต้น สินค้าบางชนิดให้นางงามเป็นผู้โฆษณาสินค้าพร้อมทั้งให้คำยืนยันคุณภาพของสินค้า การใช้นางงามเป็นผู้โฆษณาสินค้าเป็นความคิดเกี่ยวกับความงามของผู้หญิงในยุคนั้น ท่านองว่าถ้าอยากสวยอยากงามอย่างนางงามคนนี้ หรือนางสาวไทยควรรใช้สินค้านี้ ดังนั้นจุดขายนี้ย่อมมีอิทธิพลต่อความคิดเรื่องความงามของผู้หญิงยุคนั้น

ที่เคาน์ราในวังสราญรมย์

(ต่อจากหน้า ๒)

หรือที่วังสราญรมย์ แต่ความสำคัญ... (ข้อความบางส่วนที่อ่านไม่ชัด)

ได้ทำให้มีอายุไฟ สืบสืบ... (ข้อความบางส่วนที่อ่านไม่ชัด)

วันจันทร์วัน... (ข้อความบางส่วนที่อ่านไม่ชัด)

วันอังคารวัน... (ข้อความบางส่วนที่อ่านไม่ชัด)

วันพุธวัน... (ข้อความบางส่วนที่อ่านไม่ชัด)

วันพฤหัสบดี... (ข้อความบางส่วนที่อ่านไม่ชัด)

วันศุกร์วัน... (ข้อความบางส่วนที่อ่านไม่ชัด)

วันเสาร์วัน... (ข้อความบางส่วนที่อ่านไม่ชัด)

วันอาทิตย์วัน... (ข้อความบางส่วนที่อ่านไม่ชัด)

วันจันทร์วัน... (ข้อความบางส่วนที่อ่านไม่ชัด)

วันอังคารวัน... (ข้อความบางส่วนที่อ่านไม่ชัด)

วันพุธวัน... (ข้อความบางส่วนที่อ่านไม่ชัด)

วันพฤหัสบดี... (ข้อความบางส่วนที่อ่านไม่ชัด)

วันศุกร์วัน... (ข้อความบางส่วนที่อ่านไม่ชัด)

วันเสาร์วัน... (ข้อความบางส่วนที่อ่านไม่ชัด)

วันอาทิตย์วัน... (ข้อความบางส่วนที่อ่านไม่ชัด)

วันจันทร์วัน... (ข้อความบางส่วนที่อ่านไม่ชัด)

วันอังคารวัน... (ข้อความบางส่วนที่อ่านไม่ชัด)

วันพุธวัน... (ข้อความบางส่วนที่อ่านไม่ชัด)

วันพฤหัสบดี... (ข้อความบางส่วนที่อ่านไม่ชัด)

วันศุกร์วัน... (ข้อความบางส่วนที่อ่านไม่ชัด)

วันเสาร์วัน... (ข้อความบางส่วนที่อ่านไม่ชัด)

วันอาทิตย์วัน... (ข้อความบางส่วนที่อ่านไม่ชัด)

ผู้บรรเลงระนาดเครื่องแบบที่ด้วย... (ข้อความบางส่วนที่อ่านไม่ชัด)

การสลับฉาก... (ข้อความบางส่วนที่อ่านไม่ชัด)

โตมการเสด็จ... (ข้อความบางส่วนที่อ่านไม่ชัด)

๒๔ ธันวาคม... (ข้อความบางส่วนที่อ่านไม่ชัด)

โกลดกลอน... (ข้อความบางส่วนที่อ่านไม่ชัด)

ความงามของสตรี... (โฆษณาเกี่ยวกับเครื่องสำอางค์และเครื่องสำอางค์)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ 3 ภาพโฆษณาสินค้าที่แสดงถึงความเป็นผู้หญิงที่น่าพึงปรารถนา ปี 2481

ปี 2482 การประกวดนางสาวสยาม ได้เปลี่ยนชื่อเป็นการประกวดนางสาวไทยตาม การเปลี่ยนแปลงชื่อของประเทศ ซึ่งปีนี้มีการประชาสัมพันธ์การประกวดนางสาวไทยว่า "... การประกวดนางสาวไทยเป็นการส่งเสริมให้สตรีไทย ได้รู้จักคุณค่าของการเป็นผู้มีขนาด รูปร่างสมส่วน และอนามัยดี" (ประชาชาติ 28 ตุลาคม 2482) นอกจากนี้ยังมีการเปลี่ยนแปลง ชุดผู้เข้าประกวดอีกด้วย

การเปลี่ยนแปลงชุดที่ใช้ในการประกวดเป็นการพัฒนาการแต่งกายของสตรีให้ทันสมัยตาม นโยบายของจอมพล ป. พิบูลสงคราม ในอันที่จะพัฒนาประเทศให้มีความเจริญ เช่นเดียวกับอารย ประเทศ อย่างไรก็ตามความคิดเรื่องความงามของนางสาวไทยในปีนี้ยังให้ความสำคัญเรื่อง ความงามตามธรรมชาติ กิริยามารยาท ความเป็นกุลสตรี ถึงแม้จะมีการเปิดเผยสรีระขึ้นบ้างจาก การแต่งกายสมัยใหม่

การประกวดนางสาวไทย ปี 2483 อยู่ในช่วงสงครามอินโดจีนกำลังปะทุ เป็นช่วง ของข้าวยากหมากแพง แต่ก็มีข่าวการประกวดบ้างประปราย มีการเปลี่ยนแปลงการแต่งกายของ ผู้เข้าประกวดจากกระโปรงยาวครึ่งน่องเป็นชุดกางเกงกีฬาขาสั้น ความงามของนางสาวไทยปี นี้ไม่ค่อยมีการกล่าวถึงมากนัก เนื่องจากอยู่ในช่วงสงคราม ความงามของนางสาวไทยปีนี้มีจุดเด่น คือ "... อากัปกิริยาเต็มไปด้วยความสดชื่นรื่น เรืองเปรมนิตย์ ทั้งงามนิตและงามผาด ประกอบทั้ง มีอัธยาศัยเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ จึงเป็นที่รักใคร่ของผู้ให้กำเนิดมาก" (ประชาชาติ 15 ธันวาคม 2483:19) ถึงแม้จะมีข่าวสงครามอินโดจีนก็ตาม ยังมีการโฆษณาแจกอภาพนางงามแลกกับ ชิ้นส่วนผลิตภัณฑ์สินค้าบางชนิดเป็นจำนวนมาก ซึ่งถือเป็นกลยุทธ์ทางการค้าในสมัยนั้น ทำให้เห็น ถึงความนิยมของผู้คนที่ใฝ่ต่อนางงาม จนเป็นจุดที่ทำให้การเกิดฉายาโอกาสชายสินค้า

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ฉบับที่ ๓๓๓๒ วันจันทร์ที่ ๒๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๘๓ ๒๕๓

„ ผู้ขายของของอเมริกัน โดย “วิทยากร”

เร่งเสสหนีมาสวามิภักดิ์ ไทย เสสอีกไม่น้อยกว่า ๕๐ นายกำลังจะทยอยมาอีก ผลิตชีพประธานาธิบดีคืออเมริกา

พลเรือโท คิม เดม อิม โคจิฆ เป่ตอกเสสรัฐในวอชิงตันรับสารภาพตลอด

ได้มี
ในคืน
เอชดาช
ประเทศ
งคนนับ
กึ่งเจ้า

มีตุ๊กกระดุมแปดเม็ดตัวมาด้วยถึง ๑๕๐ เม็ด
(มีสิ่งจำเป็นอื่น ๆ)
รัฐประหาร ๒๓ ตุลาคม เมื่อ
คืนวันที่ ๒๕ เดือนนี้ เวลาประมาณ
๒๐.๐๐ น. เศษ ที่ท่าเรือไทยจน
ตรนารยธิบัตรเรมร (ซึ่งไม่ทราบ
นาม) ทหารบกแนวหน้าของฝรั่งเศส
เสสในอินโดจีนที่คงอยู่ ประเทศ
ไทย ๒ คน ได้หลบหนีเข้ามาใน
เขต ไทยทางภูเขาของตึก ซ้ำเกอ
อชชูประยูคส์ ทางหอดปรำจันมร
(มีต่อปกหลัง)

วอชิงตัน ๒๐ ตุลาคม - มร. เอช
เดม อิม โคจิฆ เสสรัฐในวอชิงตัน
คนหนึ่งซึ่งโคจร ไร่ก อ่าง เบลเดช
ข้าราชการประจำนามดี โรสเอคส์นัม
มีคนได้ถูกจับกุมแล้ว หนังสือ
พิมพ์ “ออร์แกนไทมส์ เดวอต”
(มีต่อปกหลัง)

ภาพแสดงคณะผู้เข้าประกวดนางสาวไทยปี ๒๔๘๓

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ 4 ภาพชุดผู้เข้าประกวดนางสาวไทย ปี 2483

หลังจากการประกวดนางสาวไทยได้ขาดหายไประหว่าง ปี 2484-2490 เนื่องจากสภาวะสงคราม ปี 2491 จึงมีการรื้อฟื้นการประกวดนางสาวไทยในงานฉลองรัฐธรรมนูญอีกครั้ง การแต่งกายยังคงคล้ายกับชุดประกวดเมื่อปี 2483 คือ เสื้อแขนชุด เปิดหลัง กางเกงกีฬา บทบาทของนางสาวไทยในปีนี้ค่อนข้างได้รับความสนใจจากประชาชนพอสมควร สิ่งที่ได้จากการห้อมล้อมขลิบฉวีนางสาวไทยขณะเดินทางไปปรากฏตัวตามสถานที่ต่าง ๆ

ปี 2493 มีการจัดการประกวดนางสาวไทยในงานฉลองรัฐธรรมนูญอีกครั้ง ซึ่งมีจำนวนผู้สมัครน้อยกว่าทุกปี เนื่องจากสถานการณ์บ้านเมืองในขณะนั้น ชุดประกวดใน พ.ศ.2493 ได้เปลี่ยนแปลงเป็นชุดอาบน้ำ ตัดเย็บด้วยผ้าต่วน เป็นผ้าสองชั้น แบบเรียบ ๆ กลายเป็นสิ่งที่แปลกใหม่ในสมัยนั้น จากการเปลี่ยนแปลงชุดผู้เข้าประกวดให้เป็นไปตามแบบอย่างตะวันตก ทำให้เกิดเสียงวิพากษ์วิจารณ์อย่างกว้างขวางว่าปี แบบเนื้อเกินไปในทางการเมืองมีการนำกรณีการประกวดนางสาวไทยไปตั้งกระทู้ถามในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร คัดค้านเรื่องค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการจัดการประกวด และมีผู้กล่าวว่า "... การประกวดนางงามเป็นความสุขทางใจของบุคคลบางส่วนเท่านั้น" (สยามนิกร 11 ธันวาคม 2493:9) ถึงแม้จะมีการคัดค้านแต่วันตัดสินการประกวดนางสาวไทย กลับไม่มีที่นั่งพอสำหรับคนดู แสดงให้เห็นว่าประชาชนโดยทั่วไปยังคงนิยมความสวยงามเช่นเดิม การนำเสนอภาพลักษณ์ของนางสาวไทย ปี 2493 ได้กล่าวถึงสรีระของนางสาวไทยมากขึ้นซึ่งต่างจากการนำเสนอความงามของนางสาวไทยสมัยก่อนที่กล่าวถึงใบหน้าหวาน รูปร่าง และผิวพรรณवलพ่อง เท่านั้นแต่ปีนี้มีการระบุถึงความงามในส่วนอง เอวที่คอดกั้ว สะโพกผาย ออกอ้อม และเรียวขางาม อาจจะเนื่องมาจากชุดที่ใช้ในการประกวด เน้นสัดส่วน สามารถมองเห็นเรือนร่างของผู้เข้าประกวดได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

จากชุดของผู้เข้าประกวดที่เปิดเผยสรีระมากขึ้นนี้เอง ทำให้มีผู้แสวงหาผลประโยชน์จากการประกวดด้วยการนำภาพนางงามมาตัดต่อเป็นภาพโป๊ ออกจากน่ายทั่วไปด้วย

การประกวดนางสาวไทย ปี 2495 ได้รับความสนใจจากประชาชนมากพอสมควร บทบาทของนางสาวไทยมีความสำคัญมากขึ้น ได้รับเชิญไปสัมภาษณ์ในรายการวิทยุ เดินทางโชว์ตัวตามต่างจังหวัดอีกด้วยขณะเดียวกันผู้หญิงในยุคนี้นี้บางคนกลับถูกใช้ เป็นเครื่องมือในการแสวงหาผลประโยชน์จากร่างกายซึ่งบทบาทที่ได้รับต่างไปจากบทบาทของนางสาวไทยมาก นั่นก็คือการเป็นนักแสดงโชว์จ๊าบ

การประกวดนางสาวไทย ปี 2497 มีผู้สมัครเข้าประกวดความงามเป็นจำนวนมาก อาจเนื่องมาจาก ของรางวัลมีมูลค่าเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะรถเบนซ์สำหรับผู้ได้รับตำแหน่งนางสาวไทย แต่ภายหลังเจ้าของรถขอดถอนความจำนงก่อนการประกวดไม่กี่วัน ในปีนี้องค์ที่มีการเปิดตัวค่ายนางงามต่าง ๆ อย่างเปิดเผย เป็นค่ายสำหรับช้อมเทรนการเดิน ซึ่งในขณะนั้นยังไม่มีการทำงานเป็นธุรกิจแต่อย่างใด การเตรียมตัวก่อนเข้าประกวดของนางสาวไทยปีนั้นเน้นเรื่องการออกกำลังกายให้ดี โดยไม่มีพี่เลี้ยงคอยควบคุมเวลาทั้งหมดตั้งแต่ตื่นนอน ออกกำลังกายและการกินอาหาร สมัยนั้นมีการถ่ายทำภาพยนตร์ข่าวของนางสาวไทยเริ่มตั้งแต่การช้อมเดิน การเทรนบริหารกายและการให้สัมภาษณ์ สำหรับนางสาวไทยปีนี้ประชาชนให้ความสนใจเป็นอย่างมาก หลังจากนั้น ปี 2498-2506 ได้งดการประกวดนางสาวไทย

ความงามทางสรีระของนางสาวไทยในยุคแรกนี้ให้ความสำคัญความงามที่เป็นธรรมชาติ ปราศจากการเสริมแต่ง ถึงแม้ว่าในปีปลายยุคจะมีเรื่องของเครื่องสำอางค์ที่เป็นวิทยาศาสตร์เข้ามาเกี่ยวข้องแต่ คณะกรรมการตัดสินยังต้องการความงามแท้ ๆ และกิริยามารยาท ความเป็นกุลสตรีไทย ยังคงมีความสำคัญอย่างมากถึงแม้ชุดที่ใช้ในการประกวดจะเปิดเผยเรือนร่างอย่างชัดเจนก็ตาม เป็นไปตามนโยบายของรัฐ ที่ต้องการพัฒนาการแต่งกายของสตรีให้เท่าเทียมกับต่างชาติ ซึ่งการแต่งกายที่เปิดเผยสรีระนี้ได้รับเสียงวิพากษ์วิจารณ์จากประชาชนว่าจ๊าบ แฉเกินไป แต่คณะกรรมการก็ออกมาแถลงว่าไม่ได้ต้องการให้อูจาดตา แต่เป็นพัฒนาการแต่งกายสตรีให้มีความทันสมัย จะเห็นได้ว่าในยุคนี้ นอกจากคณะกรรมการตัดสินนางสาวไทยแล้วประชาชนยังมีส่วนในการร่วมตัดสินความงามด้วยการวิจารณ์ในลักษณะที่ เห็นด้วยไม่เห็นด้วยหรือพอใจหรือไม่พอใจอย่างไรด้วย

2. นโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงภาพลักษณ์ความงามของนางสาวไทย

ยุคที่ 2 (ปี พ.ศ. 2507-2515)

การปกครองในสมัย จอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ มีการเปลี่ยนแปลงสังคมไทยอย่างมาก โดยเฉพาะด้านเศรษฐกิจ เนื่องจากการเมืองต่างประเทศที่ต้องการใช้ประเทศไทยเป็นยุทธศาสตร์ ในการปิดกั้นลัทธิคอมมิวนิสต์ จึงพยายามให้การสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจมุ่งเน้นให้ประชาชน อยู่ดีกินดี เพื่อมิต้องตกเป็นคอมมิวนิสต์ ดังนั้นในยุคนี้จึงมีนโยบายทางการค้ากับต่างประเทศ ซึ่ง เน้นหนักประเภทธุรกิจอุตสาหกรรม นอกจากธุรกิจการค้าแล้ว รัฐบาลยังให้ความสำคัญด้านการ ท่องเที่ยวในประเทศ เนื่องจากเห็นว่าการท่องเที่ยวภายในประเทศยังไม่มี การขยายตัวเท่าที่ควร จากนั้นได้มีการประชาสัมพันธ์ชื่อเสียงของประเทศให้ต่างชาติได้รู้จัก และนักท่องเที่ยวเดินทาง เข้ามาท่องเที่ยวยังประเทศไทย (สุนัตรา กอบกิจสุขสกุล, 2531:127-131)

หลังจากงดการประกวดนางสาวไทยตั้งแต่ ปี 2497-2506 มีการรื้อฟื้นการประกวด นางสาวไทยอีกครั้ง ใน ปี 2507 ซึ่งก่อนหน้านี้อาจได้มีการประกวดนางงามอยู่บ้างแล้วแต่โอกาส มีการประกวดนางงามที่เป็นที่รู้จักมานาน คือการประกวดนางงามชิราวุธ ของสมาคมนักเรียน เก้าวชิราวุธ คณะผู้จัดเป็นกลุ่มเดียวกันกับกลุ่มที่จัดการประกวดนางสาวไทยนั่นเอง ต่อมา มีการ เสนอชื่อการประกวดเป็นการประกวดนางสาวไทย เพื่อรักษาชื่อเสียงและเกียรติของผู้หญิงไทย โดยเฉพาะผู้ที่ได้รับตำแหน่งนางงาม

นโยบายเผยแพร่ชื่อเสียงของประเทศ เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เดินทางเข้ามา ยัง ประเทศไทยนั้นได้รับความร่วมมือจากสหรัฐอเมริกาหลายประการ โดยการส่งนางสาวไทยไป ประกวดนางงามจักรวาลจึงเป็นเหตุผลหนึ่งในความร่วมมือครั้งนี้ เอกชนมีบทบาทในทางการค้า กับการประกวดนางสาวไทยด้วย เนื่องจากได้ร่วมเป็นผู้ให้การสนับสนุนกิจกรรมการประกวด ด้วยเช่นกัน นโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวประสบความสำเร็จอย่างยิ่งเมื่อตัวแทนสาวงามจาก ประเทศไทยได้รับตำแหน่งนางงามจักรวาล เป็นผลให้วงการความงามทั้งหลายเริ่มเฟื่องฟูขึ้น ในยุคนี้ความคิดเกี่ยวกับความงามของผู้คนในสังคม เริ่มจะชัดเจนขึ้น ผู้ที่มีบทบาทในการกำหนด ความงามของผู้หญิงได้ยึดถือความงามแบบตะวันตก ซึ่งเป็น การเปลี่ยนแปลงแนวคิดเรื่องความงาม ของสังคมในเวลาต่อมา

ปีนี้เป็นปีแรกที่มีสาวงามที่ไปศึกษาต่างประเทศสมัครเข้าประกวดและผ่านเข้ารอบตัดสิน " ...ปรากฏว่าอาภัสรา หงสกุล เด็กสาววัย 18 นักศึกษาริชาเลขาณุกิจจากปีนัง พาเรือนร่าง และรอยยิ้มที่อาบเสน่ห์ผ่านเข้ารอบไปอย่างสบาย ท่ามกลางเสียงปรบมือกึกก้อง..." (ไทยรัฐ 28 พฤศจิกายน 2507:2) ในช่วงที่มีการประกวดรอบแรกจนถึงรอบสุดท้าย หนังสือพิมพ์ได้ลงข่าว และภาพของผู้เข้าประกวดในชุดว่ายน้ำที่คาดสายสะพาย เป็นภาพที่มองเห็นรูปร่างสัดส่วนเต็มตัวของผู้เข้าประกวด

หลังจากที่งดการประกวดนางสาวไทยยาวนานถึง 9 ปี การนำเสนอภาพนางงาม มีการเปลี่ยนแปลงไปในส่วนของภาพลักษณ์ทางสรีระของผู้หญิง โดยเริ่มให้ความสำคัญกับสัดส่วน ความสูงและน้ำหนักของผู้เข้าประกวดชัดเจนขึ้น สมัยนั้นแฟชั่นจากต่างประเทศได้เข้ามาเผยแพร่ ในประเทศไทยอย่างเห็นได้ชัด แม้กระทั่งบนเวทีการประกวดนางสาวไทย ยังมีแฟชั่นโชว์ชุด ว่ายน้ำแบบต่าง ๆ ที่มีนางแบบเป็นชาวต่างชาติ แสดงค้น เวลาการประกวดและต่อมาผู้แสดงแบบ ในชุดว่ายน้ำรูปทรงต่าง ๆ ได้กลายเป็นผู้หญิงไทยทั้งหมด

นอกจากจะมีแฟชั่นชุดว่ายน้ำที่เน้นสัดส่วน และเรือนร่างของผู้หญิงจะเป็นที่นิยมนำมาวาง สังคมแล้ว ชุดราตรีที่เปิดเผยเรือนร่างของผู้หญิงก็เป็นที่น่าสนใจโดยเฉพาะในต่างประเทศ เห็น ได้จากการวิจารณ์เรื่องการแต่งกายของสตรีที่ไม่เหมาะสมด้วยเปิดเผยสรีระมากเกินไป "ชุด ราตรีที่ไว้คอสักอย่างที่ชอบปฏิบัติกันในทุกวันนี้ ถ้าคิดให้ตุลสตรีก็ไม่ควรจะผ่าคอให้ลึกจนดูน่า เกลียด และถ้าเห็นว่าชุดราตรีที่สวมใส่กันผ่าไว้จนเกินไปแล้ว จะหยุดอยู่แค่ประตูของงานแล้ว เดินกลับบ้านจะยังดีเสียกว่า (ไทยรัฐ 17 มกราคม 2507:9)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

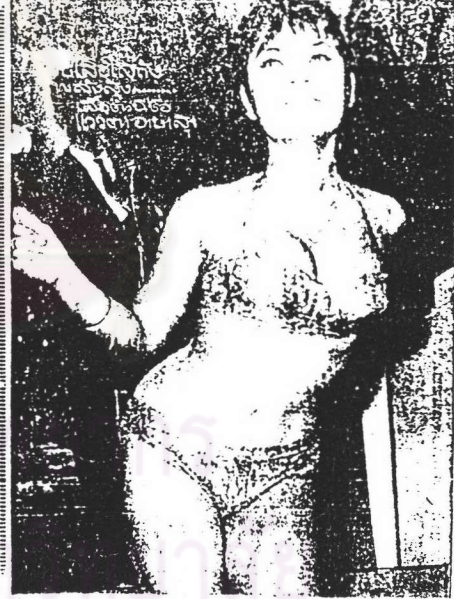
ดารานกต

บทเรียนเขกวัดแก้โลก

บทเรียนในวัยเด็ก... บทเรียนในวัยผู้ใหญ่... บทเรียนในวัยชรา... บทเรียนในวัยตาย... บทเรียนในวัยฝัน... บทเรียนในวัยจริง...

บทเรียนในวัยเด็ก... บทเรียนในวัยผู้ใหญ่... บทเรียนในวัยชรา... บทเรียนในวัยตาย... บทเรียนในวัยฝัน... บทเรียนในวัยจริง...

รูปที่ 7 ภาพชุดราตรี และแฟชั่นชุดว่ายน้ำของสตรียุคนี้

ปี 2508 นับเป็นการจัดการประกวดนางสาวไทยที่ประชาชนให้ความสนใจมากที่สุด คงเป็นเพราะการได้รับตำแหน่งนางงามจักรวาลของอภัสสรฯ หงสกุล นางสาวไทยปี 2507 ซึ่งยังไม่เคยมีนางสาวไทยผู้ใดได้รับมาก่อน อีกทั้งปีนี้เป็นปีที่มีการจัดการประกวดอย่างยิ่งใหญ่ในตัวเอง "นับเป็นการประกวดนางสาวไทยที่ใหญ่ที่สุด และได้รับความสนใจจากประชาชนมากที่สุด ตั้งแต่เคยมีการประกวด"(ไทยรัฐ 4 ธันวาคม 2508:1) นางสาวไทย ปี 2508 ได้รับตำแหน่งจากเวทีการประกวดนางงามจักรวาลด้วย

จากจุดนี้เองที่ทำให้ทัศนคติที่เคยคัดค้านการประกวดนางสาวไทยได้ลดลงไปอย่างมาก สังคมให้การยอมรับมากขึ้นเนื่องจากตัวแทนสาวไทยถึงสองคนได้ไปเผยแพร่ชื่อเสียงของประเทศ ให้เป็นที่รู้จักทั่วโลกด้วยได้ตำแหน่งที่ได้รับ อีกทั้งเป็นการลบข้อครหาที่ว่านางสาวไทยสวยแต่รูป เพราะการไปแข่งขันประกวดความงามบนเวทีระดับโลกต้องแข่งขันกับสาวงามอีกหลายประเทศ ดังนั้นสติปัญญาของผู้เข้าประกวดก็ต้องมีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าความงามทางร่างกายเท่านั้น นอกจากนี้การประกวดนางสาวไทยตั้งแต่ปี 2507 ถึงปี 2508 เป็นการรื้อฟื้นการประกวดอีกครั้ง จึงเป็นการยกระดับมาตรฐานการประกวดให้เท่าเทียมกับเวทีโลก ทั้งยังเป็นการสร้างภาพพจน์ของคำว่านางสาวไทย ให้มีเกียรติในสังคมอีกด้วย

การประกวดนางสาวไทยปี 2509-2510 ได้รับความสนใจจากประชาชนเป็นอย่างมาก จนถึงกับมีการพนันขันต่อว่าใครจะชนะ จากการเก็งผู้จะได้รับตำแหน่งนางสาวไทย ตามการคาดหมายข่าวของหนังสือพิมพ์ "ชิงมงกุฎนางสาวไทยคืนนี้ทุ่มเงินพันล้านเป็นแสน รุ่งทิมย์เป็นต่อออกันตรี" (เดลินิวส์ 4 ธันวาคม 2510:1) และในคืนวันตัดสินประชาชนให้ความสนใจเข้าชมงานกันอย่างคับคั่ง จากข้อความที่หนังสือพิมพ์ลงข่าวว่า "เนื่องจากว่าเวทีการประกวดความงามขนาดใหญ่ได้รับการต้อนรับจากประชาชนอย่างแน่นหนาเป็นประวัติการณ์อย่างไม่เคยมีมาก่อน นับตั้งแต่มีการประกวดมา" (เรื่องเดียวกัน:16)

การนำเสนอลักษณะความงามของผู้เข้าประกวดนางสาวไทย ปี 2510 ในสายตาสื่อมวลชนจะเน้นด้านสัดส่วน ทรวดทรง ผิวพรรณ และลีลาการเดิน ดังจะเห็นได้จากทรยศนะของหนังสือพิมพ์และผู้สัปดาห์ทัศนคติความงาม ดังนี้

...การซึ่งชัยมงกุฎตำแหน่งยอดนภไทยคือนี่ รุ่งทิพย์ ก่อนข้างจะมีภาชีเหนือกว่าอภันตริ และจะชนะด้วยคะแนนรวมด้วยใบหน้า สัตส่าน ทรวดทรง ผิวพรรณ และลีลาการหมุนตัว... อภันตริ ประยูทธเสนีย์ สาวผิวขาวสะอ้าน ผู้มีจุดเด่นบนใบหน้าตรงที่ดวงตากลมโศ และเป็นประกายวาววามและปากที่ยิ้มได้อย่างสดชื่น แต่เป็นรองในด้านสัตส่านและทรวดทรงของ รุ่งทิพย์ ภาชีญ ผู้มีใบหน้ารูปไข่ ย่อนหวานและผิวที่เนียนขาว (เดลินิวส์ 3 ธันวาคม 2510:16)

ภายหลังตัดสินการประกวดนางสาวไทยแล้ว ทางกองประกวดได้เห็นนางสาวไทยและรองทั้งสี่ให้สัมภาษณ์ออกอากาศทางวิทยุและโทรทัศน์ด้วย โดยมีมิชัย วาสนาส่ง เป็นโฆษก

สำหรับ ปี 2511 ประชาชนให้ความสนใจเรื่องความงามของการประกวดนางสาวไทย เช่นเดิม และยังมีการนับขันต่อตัวเก็งผู้ที่จะได้รับตำแหน่งนางสาวไทยอีกด้วย การพิจารณาความงามของผู้เข้าประกวดนางสาวไทยให้น้ำหนักที่สัตส่าน ทรวดทรง ผิวพรรณ ลีลา ตลอดจนบุคลิกลักษณะ หนังสือพิมพ์ได้วิจารณ์เปรียบเทียบความงามของผู้เข้าประกวดก่อนคืนวันตัดสิน (เดลินิวส์ 2 ธันวาคม 2511:16) ดังนี้ " ... อมราวดี เศรษฐิ ผู้มีความงามเรียบ ๆ โดยเฉพาะจุดเด่นที่สุดในเรือนร่างของเธอก็คือใบหน้าที่มีความงามตามลักษณะหญิงไทย เป็นที่ดึงดูดต้องใจกรรมการตัดสินมากอีกคนหนึ่งคือ แสงเดือน แม้นวงศ์ นางงามผู้มีรูปร่าง สมส่วนอีกทั้งยังมีผิวขาวเนียน"

ทางด้านความงามบนใบหน้ายังคงให้ความสำคัญตามลักษณะของหญิงไทย คือ ความอ่อนหวาน แต่มีบุคลิกลักษณะที่คล่องแคล่วมากขึ้น การนำเสนอภาพความงามของนางสาวไทย ปี 2511 ยังให้ความสำคัญที่สัตส่าน แต่ไม่ได้ระบุอย่างชัดเจนว่าควรจะมีสัตส่าน ความสูงและน้ำหนักเป็นอย่างไร การประกวดนางสาวไทยปีนี้มีประชาชนบางส่วนไม่เห็นด้วย เนื่องจากเห็นว่าชุดว่ายน้ำที่ใช้ในการประกวดมีลักษณะที่ไม่เหมาะสมกับผู้เข้าประกวด ด้วยเป็นผ้ายัดเนื้อบางเปิดเผย สรรีระต่อสาธารณชนมากเกินไป

สำหรับนางงามที่เป็นตัวเก็ง ปี 2512 คือ พนารัตน์ นิสุทธิศักดิ์ หนังสือพิมพ์ชมความงามของพนารัตน์ว่า "...มีจุมกโด่งพองาม นัยต์ตาใส ผิวละเอียด" (ไทยรัฐ 3 ธันวาคม 2512)

แต่ผู้ที่ได้รับตำแหน่งกลายเป็นวารุณี แสงศิรินาวัน เป็นปีที่ผลการตัดสินขัดกับสายตาคณดู เนื่องจากผู้ที่ได้รับตำแหน่งนางสาวไทยตรอบมาจากการประกวดมิสออตโต้ ซึ่งได้รับการวิพากษ์วิจารณ์จากประชาชนว่าได้ "วารุณี ได้ตำแหน่งเพราะสมาคมพ่อค้าไทยส่งเข้าประกวดรวมทั้งคนสนิทของนางสุดจิตร ภูมิจิตร ภรรยาของนายเจิม ภูมิจิตร ผู้อำนวยการกองประกวดนางสาวไทยนั่นเอง" (ไทยรัฐ 5 ธันวาคม 2512:2) ปีนี้ยังเป็นปีที่หนังสือพิมพ์ให้ความสนใจเกี่ยวกับการประกวดนางงามอย่างยิ่ง เห็นได้จากการลงข่าวการประกวดนางงามภูมิภาคเสมอตลอดทั้งเดือน และลงภาพข่าวการปฏิบัติหน้าที่ในงานสังคมของนางสาวไทยและรองนางสาวไทย

การนำเสนอภาพลักษณ์ของสตรีของผู้หญิง ในลักษณะที่เปิดเผยเรือนร่างมีให้เห็นอย่างแพร่หลายยิ่งกว่าปีที่ผ่านมาทั้งการเดินแฟชั่นโชว์ในชุดบิกินีจากต่างประเทศ ภาพยนตร์ไทยและต่างประเทศที่มีผู้หญิงไม่สวมเสื้อผ้า แม้กระทั่งภาพการ์ตูนในหนังสือพิมพ์เป็นภาพของผู้หญิงเปลือยหน้าอกด้วยท่วงท่าต่าง ๆ

ในสมัยนั้นผู้หญิงกล้าเปิดเผยเรือนร่างมากขึ้น เห็นได้จากหนังสือพิมพ์เขียนถึงผู้หญิงคนหนึ่งซึ่งกล้าเปิดเผยเนื้อหนังมังสาของตนเองว่า "ค้นพบดาวยั่วดวงใหม่ ซึ่งมีเสน่ห์ในเรือนร่างและหน้าตากะไรโลภก็ยั แถมมีใจกล้าที่จะอวดทรวดทรงเมื่อคุณค่าของศิลปะอีกด้วย" (ไทยรัฐ 14 มกราคม 2512:13) ไม่เพียงแต่ประเทศไทยเท่านั้นที่มีการนำเสนอภาพผู้หญิงเปิดเผยเรือนร่างในกัวลาลัมเปอร์เองก็มีการแพร่ขยายรูปภาพของผู้หญิงไม่สวมเสื้อผ้า เช่นกันจนกระทั่งรัฐบาลต้องออกกฎหมายห้ามจำหน่ายภาพผู้หญิงเปลือย "กัวลาลัมเปอร์จะออกกฎหมายสั่งห้ามพิมพ์รูปสตรีเปลือยออกจำหน่าย ห้ามกระทั่งรูปที่พิมพ์จากต่างประเทศ คือ เป็นการอุจาดทำลายวัฒนธรรม" (ไทยรัฐ 17 มกราคม 2512:9) ซึ่งต่างกับประเทศไทยที่นับวันปรากฏการณ์ลักษณะนี้มีแต่เพิ่มขึ้นจนสังคมยอมรับเห็นเป็นเรื่องธรรมดา

การประกวดนางสาวไทย ปี 2514 จัดขึ้นท่ามกลางกลิ่นไอของการปฏิวัติยังไม่ทันจางหาย แต่ไม่มีการแพร่ภาพทางโทรทัศน์ ทางด้านหนังสือพิมพ์บางฉบับจะลงข่าวคราวการประกวดนางสาวไทยอยู่บ้าง ขณะที่ส่วนใหญ่เป็นข่าวเกี่ยวกับคณะปฏิวัติ การนำเสนอภาพของผู้เข้าประกวดมีบ้างทั้งภาพที่ดูเป็นธรรมดากับภาพที่นำเสนอให้เห็นเฉพาะส่วนน่องของผู้เข้าประกวด หนังสือพิมพ์ให้ความสนใจกับข่าวการประกวดนางสาวไทยพอสมควร ให้ความสนใจด้วยการลงข่าวตลอดระยะ

เวลาที่มีการประกวดจนถึงรอบสุดท้าย การเสนอข่าวที่เป็นรูปภาพค่อนข้างเน้นถึงบางส่วนของร่างกายผู้หญิงที่เข้าประกวด กลุ่มคนที่ไม่เห็นด้วยกับการประกวดมองว่าเป็นเพียงความต้องการทางการค้าของหนังสือพิมพ์เท่านั้นเองในส่วนของหนังสือพิมพ์ที่ลงข่าวการประกวดนางสาวไทย ปี 2514 ตามคอลัมภ์ของไก่อ่อน (ไทยรัฐ 2 ธันวาคม 2514:5) ได้วิจารณ์ความงามของผู้เข้าประกวด คล้ายกับการวิจารณ์มาแข่งดังนี้

สรีรยา หน้าหน้า 7.13 สัตนส์ รูปร่างดี ส่วนหน้างาม อนาคตไกล ซ้อมสอบ ฝึกเข้าไว้ดีเยี่ยม จัดผู้ชี้ไว้เหมาะสม คือ บุญชู 2 คาดว่าจะพลาดตำแหน่งยาก ถ้าเข้าถึงวินก็เท่ากับว่า คอกาโชโก้ ปีนี้ไม่เสียแรงเปล่า... มขุรีและนิภาภัทร ต้นจัดทั้งคู่ หน้าหน้าได้เปรียบและหากทนาการเสียดสีได้จัดผู้ชี้ไม่ใจร้อน ประคอง มาได้ถึงทางตรง ก็จะเป็นคู่แข่งที่สมศักดิ์ศรี...

การประกวดนางสาวไทย ปี 2515 กลับมาคึกคักอีกครั้ง หลังผ่านพ้นเหตุการณ์บ้านเมืองไม่สงบระยะหนึ่ง เห็นได้จากความสนใจของประชาชนในการซื้อตั๋วเข้าชมความงามของผู้เข้าประกวด แสดงให้เห็นว่า ประชาชนยังให้ความสนใจ เรื่องความสวยความงามอยู่เช่นเดิม โดยเฉพาะนางงามผู้เข้าประกวดในปีนี้มีพัฒนาการยิ่งกว่าทุกปี เนื่องจากมีเรื่องของการทำ ศัลยกรรมเสริมความงามเข้ามาเกี่ยวข้อง ดังข้อเขียนของ กบ จินดา ในคอลัมภ์ "ก่อนจะชิง มงกุฎเพชร" ว่า

... ส่วนเด็กสาวที่รู้ตัวว่ามีความงามพอจะไปวัดได้ตอนเช้า ๆ ก็เตรียมตัวหลาย ด้านทั้งทางด้านศัลยกรรม นวดตัว ลดเอว ลดความอ้วน ชัดนิ้ว อยตัว รักษาผิว คุณหมอนที่เชี่ยวชาญด้านศัลยกรรมบอกว่ามีหลายสาวงามมาเสริมแต่งฉีดแก้มฉีดคาง หน้าอก เสริมจมูก ทาตาคาเป็น 2 ชั้น ทาฟัน... (ไทยรัฐ 3 ธันวาคม 2515: 9)

จากข้อเขียนดังกล่าวจะเห็นว่า การทำศัลยกรรมตกแต่งเสริมความงามมีให้เห็นตั้งแต่ ปี 2515 แต่ยังไม่เป็นที่เปิดเผยหรือปฏิบัติอย่างกว้างขวาง นอกจากข่าวคราวการทำศัลยกรรมของผู้เข้าประกวดเป็นที่เปิดเผยต่อสังคมแล้ว ยังมีข่าวเกี่ยวกับการเสาะแสวงหาสาวงามเพื่อส่งเข้าประกวดนางสาวไทยในยุคนั้นอีกด้วย จากข้อเขียนของ กบจินดา (เรื่องเดียวกัน:9) ได้กล่าวถึง ขบวนการจัดหาสาวงามของคนบางกลุ่ม ดังนี้

...หลังจากที่มีมติของคณะกรรมการจัดงานวชิราวุธอนุสรณ์ ปีนี้จะมีการประกวดนางสาวไทย บรรดาร้านเสริมสวย สถาบันตัดเสื้อ แมวมองต่าง ๆ ก็พยายามเสาะหาคนสวย ทั้งต่างจังหวัดและตามโรงเรียนพาณิชย์ที่มีข่าวว่าเด็กสวย เพื่อจะได้เกลี้ยกล่อมมาให้เข้าประกวด บางรายถึงกับลงทุนเดินทางไปรับตัวเด็กหรือส่งเงินค่าเครื่องบินไปให้เพื่อให้เด็กลงมาจากเชียงใหม่ หรือขึ้นมาจากทางใต้เพื่อนำมาตัดตัวเตรียมสู้ต่อไป...

ปี 2515 นางสาวไทยนามกนกอร บุญมา ก็เป็นอีกคนหนึ่งที่มีชื่อเสียงนางงามคอยดูแลเช่นเดียวกับคนอื่น ซึ่งชื่อเสียงนางงามค่อนข้างมีบทบาทสำคัญในการให้สัมภาษณ์กับตำแหน่งนางสาวไทยหรือรองนางสาวไทย อย่างเช่น เมื่อนักข่าวถามนางสาวไทยคนใหม่เท่าที่ได้รับตำแหน่ง มีความงามอะไรเป็นพิเศษบ้าง ผู้หญิงนางสาวไทยได้ตอบคำถามนั้นแทนว่า "อาศัยความงามที่เป็นเลิศทำทั้งหมด อาทิผู้มีผิวสวยมากเมื่อเข้ากับแสงไฟบนเวที เนียนนุ่มนวลดีกว่าเพื่อนสาวทั้งหมด เนื่อแน่นสมกับเป็นลูกสาวน้ำเค็ม โดยเฉพาะดวงตาเป็นประกายสดใสที่สุดควรวาว จนชนะใจกรรมการและคนดูเต็มเวที คือ ความงามตามธรรมชาติจริง ๆ" (ไทยรัฐ 6 ธันวาคม 2515:2)

ถึงแม้ว่าความนิยมด้านความงามของประชาชนมีเป็นจำนวนมาก กระแสไม่เห็นด้วยกับการจัดการประกวดนางงามก็ยังคงมีอยู่เช่นกัน ทำให้เกิดกระแสวิพากษ์วิจารณ์ถึงผลดีผลเสียของการประกวดอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะหนังสือพิมพ์ ได้เขียนภาพการตัดสินเลือกนางงามประกวดความงาม เป็นบทสนทนากระหว่างหญิงสาวกับชายคนหนึ่งที่อยู่สนิทสนมกัน "เห็นผลทันตาไหมคะป้าพอประกวดเสร็จจันเดียวแม่เล่ามีรายการเสนอหัวเมือง ถึงสาตกรอบเบอร์น้ำเน่ เบอร์นี้ ราคาดี ๆ ทั้งนั้น" หรือ เป็นบทสนทนาสองคน สาวเสื้อฝ้าน้อยขึ้น นั่งสนทนากันอย่างสนุกสนาน "การประกวดปีนี้มีผลดีทั้งสองอย่างเลยเธอ ถ้าชนะได้ตำแหน่งก็มีโอกาสได้ผัวดี ๆ ไป ถ้าตกรอบขายตัวก็ยังได้ราคางาม" (ไทยรัฐ 7 ธันวาคม 2515:5) จากข้อความดังกล่าวข้างต้น ชี้ให้เห็นว่าสังคมเริ่มมีทัศนคติว่านางงามมาใช้เวทีการประกวดเป็นการยกระดับคุณค่าของตนเองเพียงเพราะมีรูปสมบัติเท่านั้นหาได้ใช้ปัญญาในการให้ไปถึงจุดสูงสุดของชีวิตไม่อีกทั้งชี้ให้เห็นว่าเบื้องหลังการประกวดความงามมีกลุ่มผู้แสวงหาผลประโยชน์บางกลุ่มรอคอยที่จะฉกฉวยโอกาสกับนางงามตกรอบ ความคิดเกี่ยวกับการประกวดความงามของสังคมมีการเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาและความเจริญเติบโตของเมืองอย่างเห็นได้ชัด

3. การเติบโตทางธุรกิจกับการเปลี่ยนแปลงภาพลักษณ์ความงามทางสรีระของนางสาวไทย ยุคปัจจุบัน (ปี 2527-2537)

ในยุคข้อมูลข่าวสารและสังคมบริโภคนิยมของระบบทุนนิยม ส่งผลให้วงการธุรกิจเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดการแข่งขันทางธุรกิจด้วยการใช้กลยุทธ์ทางการโฆษณาอย่างรุนแรง เพื่อนำเสนอสินค้าให้ผู้บริโภคหันมาซื้อสินค้า ท้ายอดขายให้สูงที่สุด สินค้าติดตลาด และเป็นที่รู้จักของผู้บริโภค

การใช้กิจกรรมการประกวดนางสาวไทยในเชิงโฆษณาในยุคปัจจุบันเกิดขึ้นเมื่อบริษัท คอลเกต-ปาล์มโอสฟ ก้าวเข้ามาสู่ธุรกิจการจัดประกวดนางงามในฐานะสปอนเซอร์ผู้จัด (สนัตรา กอบกิจสุขสกุล, 2531:205) ด้วยขณะนั้นมีการแข่งขันทางธุรกิจกับบริษัทลีเบอร์ บาเธอร์ ประเทศไทย จำกัด ทั้งสองบริษัทผลิตสินค้าประเภทอุปโภคบริโภค และเป็นที่รู้จักของผู้บริโภค ต่อมา มีการพัฒนาคุณภาพสินค้า บริษัทคอลเกต-ปาล์มโอสฟ จึงผูกขาดนางสาวไทยกับสบู่ซึ่งเป็นสินค้าตัวใหม่ออกวางตลาด โดยมีนางสาวไทยเป็นผู้แสดงโฆษณา

ภายหลังเกิดเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 กิจกรรมการประกวดนางสาวไทยได้ยุติลงหลังจากที่เคยยุติการประกวดมาแล้วถึง 2 ครั้ง ด้วยเหตุผลของสถานการณ์บ้านเมืองในขณะนั้น จนกระทั่ง ปี 2527 กิจกรรมการประกวดนางสาวไทยถูกรื้อฟื้นขึ้นมาอีกครั้ง เนื่องจากนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวและเผยแพร่เอกลักษณ์ไทย ซึ่งก่อนหน้านี้เคยมีความพยายามที่จัดการประกวด แต่ถูกคัดค้านและไม่ได้รับการสนับสนุนเท่าที่ควร การประกวดนางสาวไทย ปี 2527 จึงได้เริ่มต้นขึ้น พร้อมกับข้อสัญญาร่วมกันระหว่างกองประกวดกับบริษัท Miss Universe เพื่อส่งสาวงามตัวแทนของประเทศ เข้าร่วมการประกวดกับสาวงามจากทั่วโลก การเริ่มต้นครั้งนี้จึงกลายเป็นธุรกิจระหว่างชาติ ซึ่งผู้เกี่ยวข้องกับการประกวดก็จะได้ผลประโยชน์ร่วมกัน

สำหรับการนำเสนอข่าวคราวเกี่ยวกับการประกวดนางสาวไทยของปีนี้ยังไม่มีข่าวมากนักจากสื่อตกลงร่วมกับระหว่างประเทศ ชุดอาบนำของปีนี้เปิดเผยสัดส่วนทรนทรวงของนางงามอย่างชัดเจน มีสายสะพายที่ระบุชื่อของบริษัทผู้ให้การสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเข้าประกวด การเริ่มต้นประกวดนางสาวไทยในปีนี้ยังไม่ค่อยคึกคักสำหรับประชาชนทั่วไป แต่เป็นที่สนใจของ

บรรดานักข่าวช่างภาพ ที่เป็นเช่นนี้อาจจะเป็นเพราะว่าไม่ได้จัดประกวดในกรุงเทพฯ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าประชาชนในต่างจังหวัดยังไม่ได้ให้ความสนใจการประกวดความงามเท่าที่ควร

สำหรับตำแหน่งนางสาวไทย ปี 2527 นี้ ได้แก่ สารีณี ประการะนัง สาวงามผู้ครองตำแหน่งธิดาโดมจากประเทศสหรัฐอเมริกา ผู้ซึ่งใช้ชีวิตอยู่ที่ต่างประเทศเมื่ออายุเพียง 2 ขวบ ความงามของนางสาวไทยคนใหม่นี้ได้รับการกล่าวชมจากนายเจิม ภูมิจิตร ประธานกรรมการตัดสินว่า "คุณสารีณี มีคุณสมบัติเหมาะสมหลายอย่างถ้าพูดถึงความสวย ถึงแม้ไม่ยอดเยี่ยมแต่ไม่แพ้คนอื่น ส่วนคุณสมบัติเน้นชนะคนอื่น เช่นว่า ด้านภาษาพูดได้หลายภาษา โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ" (ไทยรัฐ 9 เมษายน 2527:16) ความงามของนางสาวไทย ปี 2527 นอกจากเน้นความงามทางร่างกายแล้ว ยังเน้นความเป็นสากลจากความสามารถทางการพูดภาษาของนางงามอีกด้วย

ปี 2528 เริ่มมีกระแสคัดค้าน การประกวดนางสาวไทยอย่างกว้างขวาง หนังสือพิมพ์ลงข่าวการประกวดมากขึ้นกว่าปีก่อน พร้อมทั้งลงภาพแนะนำนางงามในชุดสุภาพ ปีนี้มียอดผู้สมัครทั้งสิ้น 87 คน สถานที่จัดประกวดย้ายไปที่สวนสยาม ได้รับความสนใจจากผู้นิยมความงามพอสมควร จากข่าวโจมตีการประกวดนางสาวไทย ปี 2528 ทำให้หม่อมราชวงศ์ถนัดศรี สวัสดิวัตน์ ออกมาโต้ข่าวการประกวดนางสาวไทยว่า

การประกวดนางสาวไทยไม่เสียหาย เป็นการโชว์สิ่งที่ดี สามารถถนอมพัฒนาทางด้านอารมณ์และชาวสงครมอย่างี่ต่างชาติเฟ่งเลงได้... การประกวดนางสาวไทยมีมานานถึง 51 ปี และเป็นเรื่องที่ดีที่จะโชว์สิ่งที่สวยงาม อย่าไปคิดเรื่องกามารมณ์อย่างเดี๋ยว ชุดที่ประกวดก็ธรรมดาเป็นสากลคนยอมรับไม่ใช่นุ่งเปิด ๆ ปิด ๆ ในคอกหนีร้อนแล้วเสีย 500 บาท คนที่มาประกวดก็ลูกหลานคนดีมีสกุล มาประกวดอย่างมีเกียรติไม่ได้ลับ ๆ ล่อ ๆ โลกปัจจุบันเป็นอย่างไร ทุกคนตั้งแต่ชาวบ้านถึงรัฐมนตรีควรเปิดใจกว้างยอมรับ อย่าคิดแคบ ๆ ... (ไทยรัฐ 15 พฤษภาคม 2528:18)

ในส่วนของผู้เข้าประกวดเองก็ได้ให้ความเห็นว่า การประกวดเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดประสบการณ์ได้ทั้งเงินรางวัลเลี้ยงตัว และเป็นการปูพื้นฐานที่ดีในอนาคตได้วิธีหนึ่ง นอกจากนี้ยังมีบางคนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลดีของการประกวดนางสาวไทยว่าการประกวดเป็นการส่งเสริมเศรษฐกิจความงามของสิ่งต่าง ๆ เป็นการดึงดูดการท่องเที่ยว

ตำแหน่งนางสาวไทย ปี 2528 จึงได้แก่ ธารทิพย์ พงศ์สุข สาวงามจากจังหวัดน่าน ผู้ซึ่งได้รับการเทรนจากพี่เลี้ยงนางงามชื่อดัง ชูลี ใจรงค์ ความงามของนางสาวไทยผู้นี้ ได้รับการชมจากพี่เลี้ยงว่า "ธารทิพย์ พงศ์สุข เด็กบ้านนอกจังหวัดน่าน ผิวพรรณดี รูปร่างสวย บ้านอยู่ในป่าทุ่งช้าง แข็งขาสวย สะโพกอกกลม แต่ความรู้น้อย..." (สัมภาษณ์ 10 พฤศจิกายน 2539) นางสาวไทยปีนี้ยังคงมีความงามตามธรรมชาติ ถึงแม้จะมีการเตรียมตัวก่อนเข้าประกวดจากการควบคุมดูแลของพี่เลี้ยงนางงามก็ตาม

การประกวดนางสาวไทย ปี 2529 ย้ายจากสวนสยามมายังโรงแรมจากหน้าฝนเปลี่ยนมาจัดหน้าร้อนคือเดือนเมษายน ในช่วงที่มีการประกวด หนังสือพิมพ์จะลงข่าวผู้เข้าประกวดในชุดอาบน้ำที่มีลักษณะเปิดเผยสัดส่วนและเรือนร่าง คอเสื้อไว้ลึกเห็นเนินอก และปีนี้มีผู้สนใจซื้อบัตรเข้าชมการประกวดมากกว่าทุกครั้ง การนำเสนอภาพลักษณ์ทางสรีระของผู้เข้าประกวดจะระบุสัดส่วน อายุ ส่วนสูง และน้ำหนักเพียงบางคนเท่านั้น นางสาวไทย ปี 2529 ได้แก่ ทวีพร คลังพลอย ภายหลังจากผลการตัดสิน ปรากฏว่าได้รับเสียงวิพากษ์วิจารณ์จากประชาชนผู้ชมการถ่ายทอดการประกวดทางโทรทัศน์ถึงความไม่เหมาะสมระหว่างผู้ได้รับตำแหน่งนางสาวไทยและอันดับหนึ่ง มีการวิพากษ์วิจารณ์เปรียบเทียบความงามของทั้งสองคนอย่างกว้างขวาง

ทางด้านของคณะกรรมการที่ตัดสินให้ทวีพรชนะ ได้ให้เหตุผลว่า "คณะกรรมการนั่งดูการประกวดอย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะใกล้กว่าผู้ที่ดูการถ่ายทอดทางทีวีหรือผู้ที่อยู่ในที่นั่งห่างไกลจากเวทีประกวด ช่อมเห็นรูปร่างหน้าตาของสาวงามที่ผ่านเข้ารอบสุดท้ายได้ชัดเจนกว่า นางสาวทวีพรนั้น ใบหน้าสวยแต่ค่อนข้างขี้มขาก ส่วนนางสาวสรารัตน์ พี่เลี้ยงได้ทำแบ็งไว้ตามร่างกายมากจนเห็นได้ชัดเจน เพื่อนำมองดูว่าผิวขาว การทำแบ็งก็อาจปิดร่องรอยที่บริเวณหัวเข้า ข้อศอกไว้ได้ช่วงชาก็สู้นางสาวทวีพรไม่ได้กรรมการที่ให้คะแนนก็คงมองเห็นสิ่งเหล่านี้ จึงทำให้คะแนนฝ่ายแพ้นางสาวทวีพรไปในที่สุด (เดลินิวส์ 5 เมษายน 2529:20)

เช่นเดียวกับที่นายชาติเชื้อ กรรมการชุด คณะกรรมการอีกท่านหนึ่งได้ให้เหตุผลที่เลือกทวีพร ว่า "การตัดสินเป็นไปตามเนื้อผ้าเท่าที่ถามจากกรรมการคนที่ได้รับเลือกเขาเดินดี สมาร์ท รูปร่างดี" (ไทยรัฐ 6 เมษายน 2529:20) ส่วนประชาชนที่เห็นด้วยกับการตัดสินกล่าวว่า มารยาทดี เรียบร้อยเหมาะสมดีแล้ว

สำหรับกลุ่มที่ไม่เห็นด้วยได้วิจารณ์ว่า ตาก็เหล่ ยิ้มก็ไม่ยิ้มเดินก็แข็ง ๆ บอกได้อย่างไร มาดดี นอกจากนี้ทางบริษัท คอลเกต-ปาล์มโอสฟ ได้กล่าวถึงการตัดสินคัดนางสาวผิวเนียน ปรากฏว่าผู้ที่ได้อันดับที่ 1 และ 2 ตกรอบ คนที่ได้อันดับที่ 3 ได้ตำแหน่งรองนางสาวไทยอันดับที่ 4 ส่วนคนที่ได้นางสาวไทยมีผิวเนียน อันดับที่ 29 (ไทยรัฐ 6 เมษายน 2529:20) จากกระแสวิจารณ์ผลการตัดสินการประกวดนางสาวไทย ปี 2529 จึงมีการพิจารณาเปลี่ยนคณะกรรมการ ทั้งชุดและใช้คอมพิวเตอร์ในการให้คะแนนอย่างต่างประเทศ

การประกวดนางสาวไทย ปี 2530 ได้รับความสนใจจากบริษัทห้างร้านแสดงความ จ้างขอเป็นสปอนเซอร์ผู้เข้าประกวด เพราะต้องการที่จะมีชื่อเสียงติดสายสะพายนางงามขณะ เดินบนเวที และมีการถ่ายทอดสดของช่อง 7 สีทั่วประเทศ ทำให้มีผู้ต้องการประชาสัมพันธ์สินค้า ใช้นางงามเป็นสื่อมากขึ้น (ไทยรัฐ 1 มีนาคม 2530:2) สำหรับชุดอาบน้ำ ปี 2530 เป็นชุดที่ ค่อนข้างไปในทางสากลเพื่อต้อนรับปีการท่องเที่ยวเป็นชุดที่ใช้ประกวดนางงามจักรวาล

ภาพลักษณ์ทางสรีระของนางสาวไทย ปี 2530 จะมีลักษณะเช่นเดียวกับปีก่อน ๆ คือ โบน้าหวาน รูปร่างดี ได้สัดส่วน ไม่สูงมาก ในส่วนที่เปลี่ยนแปลงไปคือนอกจากความสวยแบบ ไทย ๆ แล้วระดับสติปัญญาของนางสาวไทยยุคนี้จะมีความสำคัญยิ่งขึ้น

การประกวดนางสาวไทยยุคนี้เริ่มได้ดำเนินเรื่อยมาอย่างต่อเนื่องจนถึง ปี 2531 การ จัดการประกวดเกิดขึ้นท่ามกลางเศรษฐกิจกำลังเติบโต การจัดงานจึงยิ่งใหญ่ขึ้น โดยเฉพาะมี สาวงามที่เดินทางมาจากต่างประเทศ สมัครเข้าร่วมประกวดนางสาวไทยในครั้งนี้ด้วย ข่าว ประกาศรับสมัครสาวงาม เข้าชิงชัยมงกุฎเพชรในปี นี้ ได้รับความสนใจจากบริษัทต่าง ๆ เป็น อย่างมาก "เศรษฐกิจปีนี้ดี เพราะมีสินค้าเป็นจำนวนมากสนใจส่งนางงามเข้าประกวด" (ไทยรัฐ 1 มีนาคม 2531:2)

สำหรับชุดว่ายน้ำที่ใช้ในการประกวดปีนี้ เน้นความเป็นมาตรฐานเดียวกับสากลที่เน้นสัดส่วน ดังการให้สัมภาษณ์ของ สมพล ชัยสิริโรจน์ ผู้จัดการฝ่ายการตลาดของบริษัท อินเตอร์เนชั่นแนลคอสเมติกส์ จำกัด ผู้ผลิตชุดว่ายน้ำสำหรับการประกวดนางงามจักรวาลและการประกวดนางสาวไทย (ลลนาฉบับพิเศษ, 2531:37) ดังนี้ "ชุดว่ายน้ำสำหรับการประกวดต้องมีลักษณะที่เอื้ออำนวยให้สัดส่วนของผู้เข้าประกวดมีอิสระ ให้รู้สึกสบาย งามตามธรรมชาติ ด้านฝีมือการออกแบบต้องให้ผู้สวมใส่ในการประกวดสวยงามและมีความเชื่อมั่นเมื่ออยู่บนเวที" ในช่วงเวลาที่มีการคัดตัวผู้เข้ารอบการประกวดนางสาวไทย หนังสือพิมพ์ได้ลงภาพผู้เข้าประกวดในชุดว่ายน้ำที่ลึกลับเห็นเนือก ปีนี้มีการวิจารณ์ว่า การประกวดมีผลต่อเอกลักษณ์และวัฒนธรรมไทยหรือไม่ ใครได้ประโยชน์อย่างแท้จริง กระแสวิจารณ์มองภาพการประกวดเป็นเรื่องธุรกิจค้าความงามมิได้เป็นสิ่งเชิดชูภาพพจน์อันดีงามของหญิงไทยแต่อย่างใด นางงามที่ได้ก็ไม่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับอย่างไ้ก็ตามข่าวการประกวดนางสาวไทยตามหน้าหนังสือพิมพ์ก็ยังคงมีอยู่เสมอ จนกระทั่งถึงวันตัดสินรอบสุดท้าย นางสาวไทย ปี 2531 ได้แก่ ภรณ์ทิพย์ นาคหิรัญกนก สาวงามจากประเทศสหรัฐอเมริกา คณะกรรมการท่านหนึ่งได้ให้เหตุผลที่ภรณ์ทิพย์ ได้รับตำแหน่งนี้ ก็เพราะ "...มีท่าทางที่สง่างามสมส่วน ไหวพริบดี หน้าตาเด่น" (ไทยรัฐ 3 เมษายน 2531:20) ด้วยบุคลิกเชื่อมั่นในตนเอง ความสามารถทางภาษาประกอบกับความงดงามทางร่างกาย ทำให้ภรณ์ทิพย์ ได้รับตำแหน่งนางงามจักรวาลเป็นคนที่สองของประเทศไทย หลังจากที่อำภัสรา หงสกุล นางสาวไทย ปี 2507 เคยได้รับตำแหน่งมาก่อนหน้านี้ นานถึง 20 ปี นอกจากนี้จะได้รับตำแหน่งนางงามจักรวาลแล้ว ภรณ์ทิพย์ยังได้รับรางวัลนางงามแต่งกายประจำชาติดีเด่นอีกด้วย ลักษณ์ บุษย์รัตน์ ผู้เจ้าของโรงเรียนสอนตัดเสื้อระพี ผู้ออกแบบชุดไทยจักรีประยุกต์ที่ใช้ในการประกวดนางงามจักรวาลครั้งนี้ กล่าวว่า "ดิฉันว่ารูปร่างของนางสาวไทยของเรา กลมกลึงเหมือนในนิยายวรรณคดีสมัยก่อน คือ มีคอระหง หัวโหล่งาม มีช่วงแขนเรียวยาว กลมกลึงไปหมด... มันเข้าลือคกับชุดพอดี..." (ลลนาฉบับพิเศษ 2531:37)

นางสาวไทย ปี 2531 นามภรณ์ทิพย์ นาคหิรัญกนก ผู้มีความงามที่จุดประกายให้เวทีการประกวดนางสาวไทย ได้รับการยอมรับจากสังคมไทยมากขึ้น ประชาชนหันมานิยมความงามกันอย่างกว้างขวางโดยเฉพาะความงามที่มีลักษณะเป็นสากล คือ บุคลิกภาพความเชื่อมั่นในตนเอง ความฉลาดและไหวพริบรูปร่างได้สัดส่วน ความสูงที่เท่าเทียมกับต่างประเทศ ตลอดจนความสามารถทางภาษาก็เป็นสิ่งที่ได้รับความสนใจด้วยเช่นกัน

ข่าวคราวการทำศัลยกรรมของผู้เข้าประกวดนางสาวไทย ปี 2531 เริ่มมีการกล่าวถึงอีกครั้งอย่างเปิดเผย แต่ยังไม่ได้รับการยอมรับจากคณะกรรมการเท่าใด อีกทั้งสาวงามที่ทำศัลยกรรมมีเพียงไม่กี่คนเท่านั้น ดังคำให้สัมภาษณ์ของสุภาพร พันธุ์สกุล พี่เลี้ยงนางงามในยุคนั้น กล่าวถึง การเริ่มทำศัลยกรรมของนางงามว่า "สมัยภรณ์ทิพย์ นิมมีไลนี่ทำแล้วเจอกับหน้าอกในสมัยก่อนวงการประกวดไม่ยอมรับศัลยกรรม เต็มใจเห็นว่าทำแล้วสวยก็ยอม" (สัมภาษณ์ 20 มกราคม 2539) จึงนับเป็นการเริ่มต้นในการทำศัลยกรรมอย่างจริงจังของบรรดานางงามที่สมัครเข้าประกวดนางสาวไทยในปีต่อมา

ภายหลังจากการได้รับตำแหน่งนางงามจักรวาลของนางสาวไทย ปี 2531 ส่งผลให้วงการประกวดนางงามเริ่มคึกคักขึ้นมาอย่างเห็นได้ชัด ด้านข่าวคราวการประกวดนางสาวไทย ปี 2532 ได้รับความสนใจจากสื่อมวลชนอย่างยิ่ง โดยเฉพาะหนังสือพิมพ์ ซึ่งปีนี้มีการลงภาพการประกวดมากขึ้น มีภาพเก็บตกจากการประกวด อริยาบทต่าง ๆ ของผู้เข้าประกวดในชุดผ้าขนหนู ผืนเดียว ขณะกำลังเปลี่ยนเครื่องแต่งกายเป็นชุดว่ายน้ำ (ไทยรัฐ 2 เมษายน 2532:16) สำหรับชุดว่ายน้ำที่ใช้ในการประกวดยังคงเป็นชุดแบบเดียวกับที่ใช้ในการประกวดนางงามจักรวาล เป็นชุดที่เน้นสัดส่วนรัดรูปเปิดเผยสัดส่วนที่แท้จริงของผู้เข้าประกวด ซึ่งอาจดูค่อนข้างโป๊สำหรับบางคน ยลดา ร่องหนานาม คือสาวงามที่ได้รับเลือกให้เป็นนางสาวไทยคนใหม่ ประจำปี 2532 คณะกรรมการหลายท่านได้ให้เหตุผลที่เลือก ยลดาเป็นนางสาวไทย (ไทยรัฐ 2 เมษายน 2532:16) ดังนี้ "สวยที่สุด สวยจริง ๆ รูปร่างได้ส่วน ผิวพรรณดี นุดจากดี และฉะฉาน หากได้แต่งตัวให้ดีขึ้น ราตรีจะจับแน่ ๆ เพราะกลิ่นใบทั้งร่าง" อีกท่านหนึ่งกล่าวว่า "บุคลิกดี คล่องแคล่วและอ่อนช้อย หน้าตาเป็นคนไทย"

ในขณะที่รองนางสาวไทยอันดับหนึ่ง ผู้มีใบหน้าสวยงามตามลักษณะของลูกครึ่ง เป็นสาวงามที่เดินทางมาจากต่างประเทศ จึงมีลักษณะของความเป็นไทยน้อยกว่าผู้ที่ได้รับตำแหน่งนางสาวไทย คณะกรรมการคนหนึ่งให้เหตุผลที่เพชรรัตน์ ศรีแก้ว ได้ตำแหน่งรองนางสาวไทยอันดับ 1 ว่า "...หน้าตาสวยคม แต่เอาจาว หน้าอกเล็ก..." (เรื่องเดียวกัน) แสดงให้เห็นว่าความงามของนางงามสำหรับปีนั้นนอกจากบุคลิกดี ผิวพรรณดี การศึกษาดี งามสง่า รูปร่างได้ส่วนแล้ว สิ่งที่กองประกวดยังคงให้ความสำคัญไม่เปลี่ยนแปลงเลยก็คือ นางสาวไทยต้องมีใบหน้าแบบไทย ๆ และต้องมีหน้าอกที่สวยงามอีกด้วย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ 8 ภาพชุดว่ายน้ำที่ใช้ในการประกวดนางสาวไทย ปี 2532

การประกวดนางสาวไทยปี 2533 ได้รับความสนใจจากบริษัทต่าง ๆ ในการเป็นผู้สนับสนุนค่าใช้จ่ายสำหรับใช้ประกวดนางสาวไทย การนำเสนอภาพลักษณ์ทางสรีระของผู้เข้าประกวดในชุดว่ายน้ำยังคงเป็นที่ปฏิบัติอยู่เช่นเดิม และปีนี้ชุดว่ายน้ำมีลักษณะคนขาสูงขึ้น ซึ่งดูเปิดเผยร่างกายมากยิ่งขึ้นหนังสือพิมพ์ได้ลงข่าวเกี่ยวกับชุดว่ายน้ำที่ใช้ในการประกวดว่า "ซึ่งนางสาวไทยสาว ๆ เช่นเดินโชว์ชุดว่ายน้ำเป๋ายกสูง" (ไทยรัฐ 1 มีนาคม 2533:1)

ชุดว่ายน้ำที่ใช้ในการประกวดครั้งนี้ มีส่วนเว้าด้านล่างมาก จนดูค่อนข้างโป๊ ดังนั้นเมื่อถึงรอบเดินโชว์ชุดว่ายน้ำ บรรดาผู้เข้าประกวดต่างก็เดินกันอย่างระมัดระวังไม่ให้ของสงวนในร่างกายโชว์ออกมามากเกินไป จนบางคนเกิดความอายถึงกับเดินขาลีบ ท่ามกลางสายตาของผู้ชมที่ส่งเสียงฮือฮา ชอบอกชอบใจในชุดว่ายน้ำที่โชว์สัดส่วนผู้เข้าประกวดได้อย่างชัดเจนและเหลือล้น (ไทยรัฐ 4 มีนาคม 2533:21) จะเห็นได้ว่าการประกวดนางสาวไทยปีนี้นั้นเน้นการนำเสนอสัดส่วน ทรวดทรงที่แท้จริงของผู้เข้าประกวด ตลอดจนบุคลิกภาพกล้าแสดงออกของสาวงามในการสวมชุดว่ายน้ำที่เปิดเผย เรือนร่างท่ามกลางสายตาสาธารณชน ปีนี้มีสาวงามที่ท้อถอยกรรมตกแต่งเสริมสวยสมัครเข้าประกวดนางสาวไทยด้วย ซึ่งคณะกรรมการได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความงามของผู้เข้าประกวดก่อนวันตัดสินรอบสุดท้าย (ไทยรัฐ 4 มีนาคม 2533:21) ดังนี้

จาง รังสิกุล กรรมการ ให้สัมภาษณ์ว่า "การให้คะแนนจะมุ่งไปที่หน้าและรูปร่างเป็นหลักส่วนผิวพรรณนั้นมาเป็นอันดับสอง" นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญกับผู้เข้าประกวดหลายคนมีรูปร่างเพรียวสมส่วน ซึ่งผู้ประกวดที่มีรูปร่างเข้าเกณฑ์ย่อมได้เปรียบ คุณหญิงจินตนา ชคสุนทร กรรมการอีกท่านหนึ่งกล่าวถึงผู้เข้าประกวดว่า

ปีนี้เรารู้สึกตัวว่าแก่ลงมากหรืออาจจะดูใกล้เกินไปหรือเปล่าไม่ทราบ เวลาดูผู้เข้าประกวดไม่มีอะไรชู้ซ่า สวยก็ไม่สวย ไม่มีอะไรโดดเด่น แล้วสิ่งที่เบ้ห่างมาก คือ ของเตี้ยม ซึ่งปีนี้เด่นชัดมากกว่าทุกปี ทั้งจมูก ทั้งฟันสั่นเกือบหมด บางคนใส่แล้วไม่รับกับใบหน้า ทำให้ไม่สวยเอาพลาสติคทั้งแท่งแยงเข้าในจมูกดูแล้วสยดสยอง อย่างไรก็ตามของเตี้ยมเราก็ไม่แคร์ว่าจะทำอย่างไร แต่เราจะดูความสวย ถ้าจะใช้ของเตี้ยมอย่างไร เราก็รู้ว่าของจริงหรือไม่ ...ปีนี้มีสิ่งที่ตึงนี้ คือ ผู้เข้าประกวดรูปร่างดีขึ้นกว่าปีที่แล้ว

เจ้ากอแก้ว ประกายกาวิล ณ เชียงใหม่ กรรมการอีกท่านหนึ่งให้ความคิดเห็นว่า

การตัดสินยากมากเพราะนางงามมีความสวยละเอียดลออไป บางคนหน้าสวย
 ขาสีบ บางคนรูปร่างสวยแต่เตี้ยบางคนรูปร่างดี แต่หน้าไม่ดี หากความสมบูรณ์
 ไม่ได้เลยแม้แต่คนเดียว ดังนั้นจึงมีปัญหาภายในรอบคัดเลือก 20 คนเหลือ 10 คน
 ...ความรู้สึกต่อของเทียม เขาทำกันทุกปี มีน้อยคนมากที่ไม่ทำ อย่างไรก็ตาม
 ถ้าทำได้ผิวหนัง เช่น เสริมจมูก ก็ยอมรับได้ทางสากล แต่ถ้าทำเหนือผิวหนัง
 เช่น คิ้ว ขนตาปลอม ก็คงเป็นสิ่งยอมรับไม่ได้ ...ถ้าจะส่งไปประกวดนางงาม
 จักรวาลก็ยึดความเป็นสากลเป็นสำคัญ

ภรณ์ทิพย์ นาคหิรัญกนก "เรื่องนี้ไม่ใช่ประเด็นสำคัญ จุดสำคัญอยู่ที่ความสามารถของ
 ผู้หญิงคนนั้น คือ ต้องสวย เด่นสวย นุดดี มีความมั่นใจในตนเองและที่สำคัญต้องฉลาด"

ภาพลักษณ์ของผู้เข้าประกวดนางสาวไทยปี 2533 ก่อนข้างได้รับการกล่าวถึงเกี่ยวกับการ
 การทำศัลยกรรมและเป็นสิ่งที่คณะกรรมการยอมรับได้ถ้าเหมาะสมกับสรีระโดยรวมของผู้ทำ สังคมเริ่ม
 รับรู้ข่าวการอนุญาตให้ผู้เข้าประกวดทำศัลยกรรมตกแต่งเสริมสวยได้ตามความเหมาะสม

ปี 2534 มาตรฐานสาวงามที่สมัครประกวดนางสาวไทยสูงขึ้นกว่าปีที่ผ่านมา ส่วนสูง
 โดยเฉลี่ยของนางงามแต่ละคนประมาณ 170 ซม. จำนวนผู้สมัครทั้งสิ้น 138 คน มีสาวงามลูกครึ่ง
 เดินทางจากต่างประเทศมาประกวดนางสาวไทยกันอย่างคึกคัก ชุดว่ายน้ำที่ใช้ในการประกวด
 นางสาวไทยเป็นชุดสีฟ้าสดใส โคนขาไม่เว้าสูงมากนัก แต่จะเน้นรูปร่างของผู้เข้าประกวดให้เห็น
 อย่างชัดเจน (ไทยรัฐ 22 มีนาคม 2534:17) เป็นปีแรกที่คณะกรรมการให้คะแนนรอบสุดท้าย
 เท่ากันถึง 2 คน ระหว่างจิระประภาและวรรณีดา ภายหลังประกาศผลการตัดสินคณะกรรมการ
 ได้ให้เหตุผลที่เลือกให้จิระประภาเป็นผู้ชนะ (ไทยรัฐ 31 มีนาคม 2534:22) ดังนี้

คุณหญิงพันธุ์เครือ ขงใจยุทธ ให้เหตุผลว่า "คะแนนของนางสาวจิระประภา และ
 นางสาววรรณีดาได้เท่ากัน จึงให้สิทธิประธานเป็นผู้ชี้ขาด ตนได้ตัดสินใจเลือกนางสาวจิระประภา

เนื่องจากมีความสวยแบบไทย ๆ มีบุคลิกภาพดี โดยเฉพาะเกิดที่เมืองไทย ขณะที่นางสาววรรณีดา เกิดที่ต่างประเทศ

เจ้ากอแก้ว ประกายกาวิล "นางสาวจิระประภา เหมาะสมที่ได้ตำแหน่ง เพราะหน้า ตายิ้มแย้มแจ่มใส"

อาภัสรา หงสกุล "ตนตัดสินใจเลือกนางสาวจิระประภา เป็นนางสาวไทย เนื่องจาก มีความเป็นไทยและมีความสวยสง่าเหมาะสมมาก"

ความงามของนางสาวไทยตั้งแต่ยุคแรก เน้นความสวยงามของใบหน้าความเป็นกุลสตรี ไทย จนกระทั่งในปี 2527 ได้มีสาวงามที่เติบโตจากต่างประเทศเดินทางเข้ามาสมัครประกวดกัน มาก ซึ่งมีทั้งสาวงามที่เป็นคนไทยแท้และเป็นสาวลูกครึ่งคณะกรรมการจึงเน้นความเป็นกุลสตรีไทย รู้จักขนบธรรมเนียมประเพณีไทย ผสมผสานกับบุคลิกภาพความเชื่อมั่นในตนเองแบบตะวันตก ดังนั้น ผู้ที่ได้รับตำแหน่งนางสาวไทยจึงยังเน้นความเป็นสตรีไทยดั้งเดิม

การประกวดนางสาวไทย ปี 2535 ได้รับความสนใจจากนางงามที่เดินทางมาจาก ต่างประเทศมากกว่าทุกปี ซึ่งหลังการตัดสินรอบสุดท้ายจะเห็นว่าผู้ที่ได้รับตำแหน่งรองนางสาวไทย 4 คนนั้น มีนางงามลูกครึ่งถึง 3 คน ขณะที่มิเสียงวิภาภรณ์วิจารณ์ว่าผู้ที่ได้รับตำแหน่งนางสาวไทย สวยน้อยกว่าผู้ที่ได้รับตำแหน่งรองอันดับ 1 นั้น ได้มีการชี้แจงถึงเหตุผลที่คณะกรรมการตัดสินเช่นนั้น (ไทยรัฐ 29 มีนาคม 2535:22) ดังนี้

คุณหญิงพันธ์เครือ ขงใจยุทธ กล่าวว่า "คะแนนของนางสาวไทยเป็นเอกฉันท์ แม้จะ ตัวเล็กแต่ผิวสวยและมีความสามารถในการตอบคำถาม รู้เรื่องเมืองไทยดีกว่านางงามอิมพอร์ตที่รู้ เรื่องเมืองไทยไม่ดีพอ... นางสาวจิตานาที่มีความเป็นฝรั่ง การประกวดนางงามจักรวาล มีคน ต่างชาติมากอยู่แล้วอาจสวยกว่านางสาวจิตานา ดังนั้นจึงเลือกนางสาวอรอนงค์ ที่มีความเป็นไทย"

คุณหญิงจินตนา ขศสุนทร กล่าวว่า "ผลการตัดสินเป็นไปตามคะแนน รูปร่างของนางสาว ไทยใช้ได้ สามารถตอบปัญหาได้ หากประกวดนางงามจักรวาลต้องปรับปรุงด้านภาษา"

คุณบุรินทร์ วงศ์สงวน กล่าวว่า "ผลที่ออกมาเช่นนี้คงเป็นเพราะกรรมการส่วนใหญ่ต้องการได้นางสาวไทยที่เป็นไทยแท้ เพื่อไปแข่งขันกับนางงามต่างประเทศ ในความเห็นส่วนตัวของคุณแล้วคิดว่านางสาวอรอนงค์ สามารถชนะใจกรรมการได้เพราะมีผิวพรรณที่สวยงามกว่าเพื่อนในจำนวน 5 คนสุดท้ายที่มีความงามแบบไทย ๆ มากที่สุดทั้งยังมีความสามารถเรื่องการรำนาคีศิลป์ ซึ่งเป็นการแสดงออกความเป็นไทยแท้ของเธอ..."

ถึงแม้ว่าปี 2535 จะมีสาวงามจากต่างประเทศเข้าสมัครกันมากก็ตาม คณะกรรมการยังคงต้องการนางสาวไทยที่มีความงามแบบสตรีไทยแท้ อ่อนหวาน ผิวพรรณสวยงาม ฉลาดไหวพริบดี สามารถเผยแพร่ศิลปะ วัฒนธรรมไทยให้ชาวต่างชาติได้รู้จัก ดังนั้นตำแหน่งนางสาวไทยจึงคงรักษาเอกลักษณ์ความเป็นสตรีไทยเอาไว้เช่นเดิม

การประกวดนางสาวไทย ปี 2536 กองประกวดเข้มงวดกับผู้เข้าประกวดนางสาวไทยมากเป็นพิเศษ ห้ามมีเสียงพอกแบ่ง ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบทุกคนต้องจับตามองผิวพรรณผู้เข้าประกวด ถ้าเห็นว่าใครพอกแบ่งมาให้เอาน้ำลูบออกทันที ทำให้กรรมการเห็นผิวพรรณที่แท้จริงชัดเจนยิ่งขึ้น ผู้เข้าประกวดส่วนใหญ่อยู่มหาวิทยาลัยเปิดและสถาบันราชภัฏ บรรยากาศการประกวดไม่ต่างจากปีที่ผ่านมามากนัก จำนวนผู้สมัครทั้งสิ้น 152 คน สำหรับชุดว่ายน้ำอันเป็นเอกลักษณ์ของการประกวดนางสาวไทยปีนี้ได้รับการวิจารณ์จากสื่อมวลชนว่า "ชุดว่ายน้ำที่รัดรูปจนผิดเพี้ยน และเนื้อผ้าที่เนียนบางเนื้อไร้ชั้นในสำหรับที่ควรขับ ด้วยเหตุผลว่ากรรมการต้องการดูเนื้อแท้ของแท้จริง ๆ ไม่เข้าตาตากรรมการ" (ไทยรัฐ 29 มีนาคม 2536:4) ในช่วงที่มีการเก็บตัวนางงามหนังสือพิมพ์ได้ลงภาพผู้เข้าประกวดในชุดว่ายน้ำที่ถ่ายจากด้านหลังมองเห็นทรวดทรงชัดเจน กรรมการท่านหนึ่งกล่าวถึงเหตุผลที่ให้นัดตริกา ได้รับตำแหน่งนางสาวไทยปีนี้ว่า

นางสาวนัดตริกาเหมาะสมที่สุดที่ได้สวมมงกุฎเพชรเพราะไม่ว่าจะเป็นเรือนร่างที่ได้สัดส่วน สูงโปร่ง ผิวพรรณเนียนงาม หน้าอกไม่หย่อนยานแต่ชูช่อรับกับสัดส่วนเอวและสะโพก ส่วนใบหน้าก็หวานแบบไทย ๆ และที่สำคัญ คือ มีสติปัญญาที่เฉียบแหลม ตอบคำถามด้วยความมั่นใจ (ไทยรัฐ 29 มีนาคม 2536:15)

ภาพลักษณ์การประกวดนางสาวไทย ปี 2537 ได้รับการวิจารณ์จากสื่อมวลชนอย่างมาก เกี่ยวกับชุดว่ายน้ำที่ออกแบบเปิดเผยสัดส่วนและเรือนร่างของผู้เข้าประกวดอย่างชัดเจน นอกจากนี้บรรดาสาวงามจะต้องมีความงามที่เป็นธรรมชาติที่สุด เนื่องจากมีคำสั่งจากคณะกรรมการ "ห้ามโป๊เปลือยร่างกายไม่ว่าส่วนไหนของร่างกาย ตลอดจนห้ามสวมวิกผมเด็ดขาด" (ไทยรัฐ 17 มีนาคม 2537:2) หนังสือพิมพ์ได้วิจารณ์ชุดว่ายน้ำที่ใช้ในการประกวดว่า "คณะกรรมการให้สาวงามเดินโชว์โฉมทีละกลุ่ม กลุ่มละ 6 คน โดยชุดว่ายน้ำสีส้มสดของแคทลีน่าอันสร้างความตระการตาอะร่าอรั่มให้แก่คณะกรรมการและช่างภาพสื่อมวลชนเป็นอย่างมากเนื่องจากชุดว่ายน้ำที่กองประกวดจัดให้กับนางงามในปีนี้ ใจคงว่า นิดเบริยะ ตัดวันช่วงขาสูงจนเกือบถึงเอวประดับด้วยลูกไม้เพื่อโชว์โคนขาโดยเฉพาะด้านบนก็แนบเนียนร่างรัดรั้งจนเห็นรูปทรงเนื้อไม้ทุกส่วนสัดส่วนของผู้เข้าประกวดอย่างถนัดชัดเจน (ไทยรัฐ 17 มีนาคม 2537:2)

หลังจากมีเสียงวิจารณ์ชุดว่ายน้ำที่ผู้เข้าประกวดใส่ในวันคัดเลือกรอบแรกไม่นาน เมื่อถึงใกล้วันตัดสินรอบสุดท้ายได้มีเสียงวิจารณ์ชุดว่ายน้ำที่ใช้ในคืนวันตัดสินอีกครั้ง "ชุดว่ายน้ำออกแบบเน้นให้นางงามโชว์เรือนร่างแก่สายตาคณะกรรมการ คือ ชุดบางแนบเนื้อ แนบสะโพก รัดตึงส่วนเว้า ส่วนโค้งของนางงามชนิดปิดไม่มิด โคนขาเว้าสูงเผยให้เห็นช่วงขา และสะโพกกลมกลิ้ง ส่วนด้านบนก็แนบแบบชุดเกาะอก ไม่มีสายคาดไหล เพื่อโชว์เนื้อหนังของนางงามกับเนินไหล่ที่อ้อมกว้างเปิดเผย ซึ่งสร้างความฮือฮาให้แก่ผู้ชมได้ตะลึงไปทั้งห้องบางกอกคอนเวนชันเซ็นเตอร์" (ไทยรัฐ 27 มีนาคม 2537:22)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ 9 ภาพชุดว่ายน้ำของผู้เข้าประกวดนางสาวไทย ปี 2537

พล.ต.ท.สันต์ ศรุตานนท์ เป็นหนึ่งในคณะกรรมการคัดเลือกผู้เข้าประกวดนางสาวไทย ปี 2537 ได้กล่าวถึงความงามของสาวงามที่ผ่านเข้ารอบ 60 คน ว่า "เป็นปีที่สาวงามมีจุดเด่นมากกว่าปีที่ผ่าน ๆ มาอย่างเห็นได้ชัด คือ มีรูปร่างสูงขึ้น ช่วงขายาวเรียวและสวย ๆ หลายคน อีกทั้งประวัติการศึกษาดีขึ้นมากกว่าทุกปี จบปริญญาตรีถึง 90 เปอร์เซ็นต์" จะเห็นว่าสมัครผู้เข้าประกวดนางสาวไทยยุคหลัง ๆ มีการศึกษามากขึ้น ตลอดจนลักษณะพัฒนาการทางร่างกายที่สมบูรณ์ และได้สัดส่วน นางสาวไทยปี 2537 ได้แก่ อาริยา สิริโสภา บัณฑิตสาวจากสหรัฐอเมริกาผู้มีใบหน้าสวยหวานแบบไทยแท้ ส่วนผู้ที่ได้ตำแหน่งรองอันดับ 1 เป็นสาวงามที่จากสหรัฐอเมริกาเช่นกัน ความงามของนางสาวไทยคนใหม่ได้รับการกล่าวถึงโดยสายตาสื่อมวลชนว่า "ผู้มีใบหน้าหวานหยดขยับ ประทับลักยิ้มมุมทั้งสองแก้ม" (27 มีนาคม 2537:22)

ในส่วนของคณะกรรมการตัดสินได้กล่าวถึงเหตุผลที่เลือก อาริยา เป็นนางสาวไทย (นางสาวไทย, 2537:85) ดังนี้

คุณหญิงจินตนา ชศสุนทร กล่าวว่า "ดิฉันให้คะแนนนางสาวไทยคนนี้เพราะเธอสวย...สวยที่สุด ตั้งแต่รอบแรก ๆ แล้วที่เห็นเธอสวยมาก่อน พอมาถึงช่วงสัมภาษณ์ก็ทำได้ดีอีก เรื่องการศึกษาของเธอก็สำคัญเหมือนกัน..." ส่วนนายธรรมบุญ ประจวบเหมาะ กล่าวว่า "ผมเลือกเชียร์และลงคะแนนให้เบอร์ 35 มาตลอดเราเห็นว่าเธอสวยดี...รู้สึกว่าเขาเก่ง..."

ความงามของนางสาวไทย ปี 2537 ยังคงมีลักษณะความเป็นไทยเช่นเดียวกับนางสาวไทยคนอื่น อีกทั้งเป็นคนเก่ง ฉลาดไหวพริบดี เป็นที่ประทับใจของคณะกรรมการและประชาชนในเวลาต่อมา

บทสรุป

การศึกษาภาพลักษณ์ทางสรีระของผู้หญิงในสังคมไทยพบว่า มีการเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยของการประกวดนางสาวไทย กล่าวคือ ตั้งแต่ปี 2477 ซึ่งเป็นยุคแรกเริ่ม จนถึง ปี 2537 อันเป็นยุคปัจจุบันที่ใช้ในการศึกษา ผลที่เกิดขึ้นสืบเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงสภาพทางสังคม ที่มีแต่ความเจริญเติบโตขึ้นเรื่อย ๆ โดยเฉพาะการเติบโตทางเทคโนโลยีข้อมูลข่าวสาร ทำให้

สังคมปัจจุบันมีความทันสมัยมากกว่าในอดีต สามารถรับรู้สภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคมและมีการปรับตัวเพื่อเข้าสู่การเปลี่ยนแปลงนั้น อย่างกลมกลืน การประกวดนางสาวไทยก็มีลักษณะที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างเห็นได้ชัด นับตั้งแต่การเปลี่ยนแปลงรูปแบบเครื่องแต่งกาย ความงามที่เปลี่ยนไปตามกระแสความนิยมของสากล ตลอดจนคุณภาพของนางสาวไทยที่เปลี่ยนไปอย่างเห็นได้ชัด การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นสามารถสรุปได้ดังนี้

ปี 2477-2479 ความงามของนางสาวไทยยุคนี้มีลักษณะของใบหน้าสวย หวาน ผิวพรรณนวลเนียนผ่อง คิ้วโก่ง ดวงตากลมโต สวยอย่างเป็นธรรมชาติ มีความเป็นกุลสตรี คือนุ่มนวล รูปร่างไม่สูงแต่ได้สัดส่วน เป็นยุคที่เน้นความงามทางรูปสมบัติเพียงอย่างเดียว การแต่งกายของผู้เข้าประกวดเป็นการนุ่งผ้าถุงห่มสไบ

ปี 2480-2483 เริ่มมีการโฆษณาเครื่องสำอางค์ทางหนังสือพิมพ์ โดยเฉพาะมีนางสาวไทยเป็นผู้แสดงโฆษณา ด้วยการเชิญชวนให้ผู้หญิงหันมาสร้างเสน่ห์มัดใจชายด้วยการใช้สินค้าชนิดนั้น ๆ ด้านความงามของนางสาวไทยยังคงมีลักษณะที่งามตามธรรมชาติ สวยหวาน ปี 2482 เปลี่ยนชื่อการประกวดจากนางสาวสยามเป็นการประกวดนางสาวไทยตามชื่อของประเทศ และมีการเปลี่ยนแปลงชุดแต่งกายของผู้เข้าประกวดจากชุดห่มสไบนุ่งผ้าถุงเปลี่ยนมาเป็นเสื้อเปิดหลัง กระโปรงยาวครึ่งน่อง ความงามของนางสาวไทยยังไม่มีอะไรเปลี่ยนแปลง ปี 2483 การประกวดนางสาวไทยเกิดขึ้นท่ามกลางสถานการณ์ของสงคราม มีการเปลี่ยนแปลงชุดแต่งกายของผู้เข้าประกวดเป็นเสื้อแขนยกเปิดหลัง กางเกงกีฬาขาสั้น สิ่งเกิดว่าเริ่มมีการเปิดเผยสระรีระของผู้เข้าประกวดนางสาวไทย และผู้เข้าประกวดก็มีความกล้าที่จะสวมชุดที่ออกแบบใหม่นี้เช่นกัน ปีนี้มีการแจกภาพนางงามจำนวนมากโดยมีเงื่อนไขว่าต้องสินค้าชนิดที่กำหนดจึงจะสามารถแลกได้ ทำให้เห็นว่ายุคนี้มีการหาประโยชน์จากนางสาวไทยบ้างแล้ว

ปี 2493 มีการเปลี่ยนแปลงชุดที่ใช้ในการประกวดจากกางเกงกีฬาขาสั้น เสื้อแขนยกเปิดหลังเปลี่ยนเป็นชุดอาบผ้า ซึ่งเป็นที่ตื่นตามากในยุคนั้น และมีเสียงวิจารณ์ว่า ปีนี้ ผ้าแนบเนื้อ ซึ่งยังไม่เป็นที่นิยมในสมัยนั้น มีกล่าวถึงรายละเอียดความงามของนางสาวไทยยุคนี้ว่า มีผิวขาวเนียน ผุดผาด ออกอิม เอวคอดกิ่ว สะโพกผาย ขาเรียวงาม ท่วงท่านุ่มนวล อ่อนหวานมีเสน่ห์ การนำเสนอลักษณะความงามทั่วเรือนร่างของนางสาวไทยยุคนี้ มีการระบุไว้อย่างชัดเจน อาจเนื่องมาจาก

การสวมชุดแต่งกายที่แนบเนื้อ เปิดเผยรูปร่างชัดเจน ซึ่งทำให้ผู้หญิงยุคนี้กล้าเปิดเผยเรือนร่างมากขึ้นกว่าปีที่ผ่านมา

ปี 2494-2495 พวกพ่อค้ามีการแสวงหาผลประโยชน์จากนางงามที่เข้าประกวดนางสาวไทยด้วยการติดต่อภาพวีซีของนางงามจำหน่าย และมีการใช้สตรีรุ่นน้อยท่มน้อยแสดงโชว์ระบำที่เรียกว่าจำป๊ะ ในงานฉลองรัฐธรรมนูญที่สนามหลวง เรียกร้องความสนใจจากผู้เข้าชมงาน ซึ่งขณะนั้นยังไม่เป็นที่แพร่หลายมากนัก ปี 2496-2497 นางสาวไทยปีนี้มีรูปร่างสูงใหญ่ กระฉับกระเฉงหน้าตาแจ่มใส ไม่อ่อนหวานนุ่มนวลอย่างผู้หญิงยุคก่อน ในยุคนี้เริ่มมีค่านางงามอย่างเปิดเผย มีพี่เลี้ยงนางงามคอยซ่อมแซมการเดินให้แก่สาวงามที่จะเข้าประกวดยังไม่ได้ทำเป็นธุรกิจแต่อย่างใด เพราะไม่ได้คิดค่าใช้จ่าย

ปี 2507-2510 จากนโยบายประชานิยมที่ก่อให้เกิดเสียงของประเทศ และการติดต่อกับชาวต่างชาติทำให้สังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมบางอย่าง เช่น การแต่งกายของสตรีที่เปิดเผยสรีระมากขึ้นมีแฟชั่นจากต่างประเทศเข้ามาสำหรับชุดแต่งกายของผู้เข้าประกวดปีนี้เปลี่ยนเป็นกระโปรงสั้นแนบเนื้อด้านหลังคว้านลึก มีการกวดขันเรื่องประวัติของผู้สมัคร และพยายามหานางสาวไทยที่ยังบริสุทธิ์ความงามของนางสาวไทยปีนี้ ยังคงสวยแบบกุลสตรีไทย รูปร่างได้สัดส่วน มีการศึกษามีความสามารถทางภาษา นางสาวไทยได้เริ่มสร้างภาพพจน์ของนางสาวไทยให้เป็นบุคคลที่มีเกียรติมีคุณค่าในสังคม ยกกระตือรือร้นประกวดให้มีความน่าเชื่อถือสะอาดบริสุทธิ์ ปี 2510 ประชาชนให้ความสนใจการประกวดนางสาวไทยมากขึ้น จนเรียกได้ว่าเพื่อนางงามมีการพบนัดขึ้นต่อระหว่าง 2 นางงามตัวเก็งว่าใครจะเป็นผู้ชนะ สำหรับยุคนี้มีคนกล่าวว่า การประกวดนางสาวไทยกลายเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติแล้ว

ปี 2512-2515 การประกวดนางสาวไทยยุคนี้ค่อนข้างวุ่นวาย มีการวัดสัดส่วนของผู้เข้าประกวดถึง 2 รอบ เพื่อหาสัดส่วนที่แท้จริง ปี 2512 มีแฟชั่นโชว์ชุดบิกินีจากประเทศญี่ปุ่นในวันตัดสินการประกวดนางสาวไทย ปีนี้เริ่มมีภาพยนตร์เปลือยทั้งภาพยนตร์ไทยและต่างประเทศ ปี 2514 หนังสือพิมพ์เปรียบเทียบผู้เข้าประกวดเหมือนเป็นม้าแข่ง และเรียกค่านางงามว่า คอก ปี 2515 มีการเปิดเผยค่านางงามต่าง ๆ และมีอาชีพมองหาสาวงามเข้าประกวดมีการลงทุนทำอาชีพอย่างจริงจัง ปีนี้มีชื่อนางงามบางคนทำศัลยกรรมตกแต่ง และเข้าสถานเสริมความงาม แต่ยังไม่เป็นที่แพร่หลายมากนัก พี่เลี้ยงนางงามมีบทบาทเด่นชัดมากขึ้น คอยให้สัมภาษณ์แทนนางงามเสมอ

ปี 2527-2530 การจัดประกวดนางสาวไทยยังไม่เป็นที่คึกคักมากนัก เนื่องจากเป็นการฟื้นฟูการประกวดหลังจากที่งดไปนาน สำหรับยุคนี้เอกชนเป็นผู้ดำเนินการจัดการประกวดเอง ทั้งหมดและมีการทำสัญญากับบริษัทนางงามจักรวาลในการส่งนางสาวไทยไปประกวดเวทีนานาชาติ ชุดว่ายน้ำที่ใช้สำหรับการประกวดมีความใกล้เคียงกับต่างชาติมากยิ่งขึ้น ไม่มีขั้วใน เห็นรูปร่างทรวดทรงของผู้เข้าประกวดอย่างชัดเจน ความงามของนางสาวไทยยุคนี้ยังเน้นความเป็นกุลสตรีไทย สวยอ่อนหวาน รูปร่างดีได้สัดส่วน ยังไม่ได้ให้ความสำคัญกับความสูง และด้านการศึกษาเท่าที่ควร แต่นางสาวไทยปี 2527 มีความสามารถทางด้านภาษาเนื่องจากเป็นสาวงามที่เดินทางมาจากต่างประเทศแต่มีความสวยแบบไทยแท้

ปี 2531-2537 มีสาวงามจากต่างประเทศเดินทางเข้ามาประกวดซึ่งมีทั้งสาวงามที่เป็นไทยแท้และสาวงามที่เป็นลูกครึ่ง แทบจะถือว่าเป็นประเพณีของการประกวดนางสาวไทยจะต้องมีสาวงามลูกครึ่งสมัครเข้าประกวดทุกครั้งและได้รับตำแหน่ง 1 ใน 5 แทบทุกปี สำหรับชุดว่ายน้ำที่ใช้ในการประกวดเป็นแบบเดียวกันกับที่ใช้ประกวดนางงามจักรวาล ซึ่งค่อนข้างเปิดเผย เรือนร่างทุกสัดส่วน ปี 2531 ถือเป็นปีแรกที่สาวงามจากต่างประเทศประสบความสำเร็จสูงสุดของการประกวดคือได้รับตำแหน่งนางสาวไทยและตำแหน่งนางงามจักรวาลคนที่ 2 ของประเทศ ซึ่งนับเป็นจุดเริ่มต้นที่ประชาชนหันมาให้ความสนใจกิจกรรมการประกวดนางสาวไทยอย่างเห็นได้ชัด

ความงามของนางสาวไทยยุคหลังนี้จะมีลักษณะของสตรีที่มีบุคลิกภาพเชื่อมั่นตนเองเฉลียวฉลาด การพูดฉะฉาน ไหวพริบดี รูปร่างได้สัดส่วน มีส่วนสูงใกล้เคียงกับสาวงามต่างชาติ ระดับการศึกษาสูงขึ้น มีความสามารถทางภาษา และที่สำคัญที่สุดนางสาวไทยต้องมีความงามแบบไทยแท้ ดังนั้น สาวงามที่เป็นลูกครึ่งจึงไม่เคยได้รับตำแหน่งนางสาวไทยถึงแม้จะมีความสวยมากกว่าก็ตาม ความงามดังกล่าวถือเป็นคุณสมบัติของนางสาวไทยที่มีความเป็นสากลอย่างยิ่งสำหรับเวทีการประกวดนางงามจักรวาล การเปลี่ยนแปลงด้านความงามของผู้เข้าประกวดนางสาวไทยยุคหลังอีกลักษณะหนึ่งก็คือการทำคัลเลอร์มกแต่งเสริมสวย เริ่มแพร่หลายและได้รับการยอมรับจากคณะกรรมการเมื่อปี 2533 มีผู้กล่าวว่า ผู้เข้าประกวด 1 ใน 5 คน ทำคัลเลอร์มกแต่ง จึงนับได้ว่าเป็นยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงความงามให้มีความทันสมัยอย่างชัดเจนที่สุด